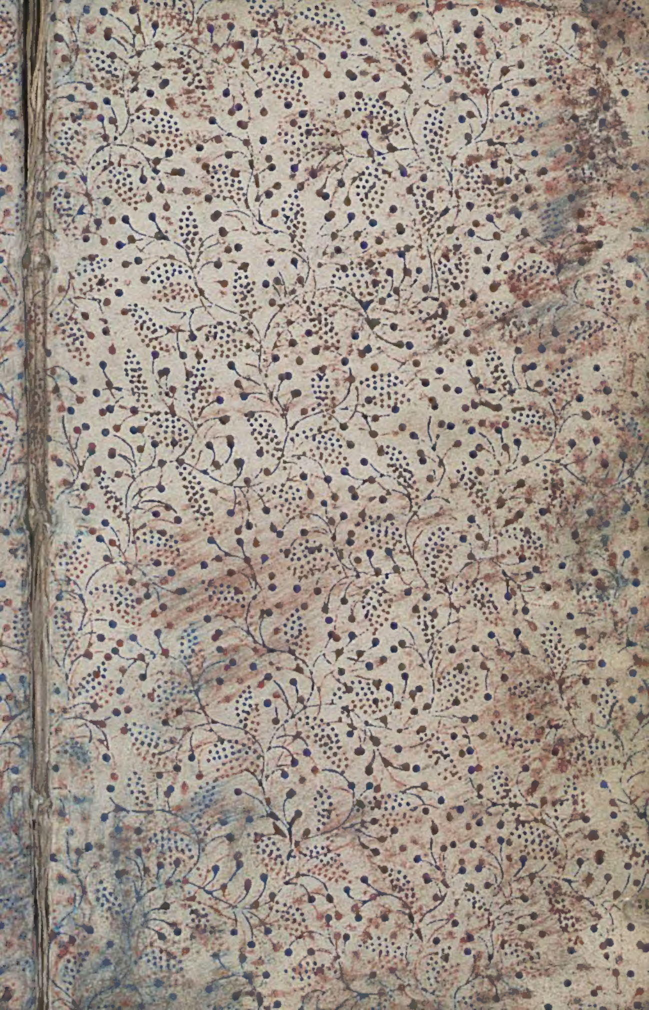
S. H.

Jón Þorkelsson
26/4.89.

Fimmtíu
Passíu-Sálmar,

kvednir

af

Hallgrími Péturssyni,

Sóknarpresti til Saurbæar á Hvalfjardarströnd, frá 1651 til 1674.

---

25. Utgáfa.

Seljast óinnbundnir 48 ß. reidu Silfurs.

Videyar Klaustri,

Prentadir á Forlag Sekret. O. M. Stephensens,

1841.

1. Sálmur.

Um Kristí útgaungu í Grasgardinn.

Lagid: Minnstú, ó madur! á minn deyd.

Upp, upp, mín sál! og allt mitt géd, upp mitt hjarta og rómur med, hugur og túnga hjálpi til, Herrans pínu eg minnast vil.

2. Sánkti Páll skipar skyldu þá, ad skulum vér allir jördu á, kunngjöra þá kvøl og daprann deyd, sem Drottinn fyrir oss auma leid.

3. Ljúfann Jesúm til lausnar mér, lángadi þó ad deya hér, mig skyldi' og lysta ad minnast þess, mínum Drottni til þakklætes.

4. Innra mig loksins ángrid skér, æ! hvad er lítil rækt í mér; Jesús er kvalinn í minn stad, offjaldan hefi' eg minnst á þad.

5. Sál mín! skodum þá sætu fórn, sem hefir oss vid Gud Drottinn vorn,

fordæmda aptur forlíkad, fögnudur er ad hugsa' um þad.

6. Hvad stillir betur hjartans böl, enn hei og Drottins pína og kvöl? hvad heptir framar hneigsli og synd, enn Herrans Jesú blódug mynd?

7. Hvar fær þú betur, sál mín! sjed, finna Guds hjartans ástar-géd, sem fadir gjæskunnar fjekk til þín, framar enn hér í Jesú pín?

8. O Jesú! géf þinn anda mér, allt svo verdi til dýrdar þér, uppteiknad, súngid, sagt og téd, sídan þess adrir njóti med.

---

9. Ad lidinni máltíd lofsaunginn, las sínum födur, Jesús minn, sídasta kvöldid, seint þad var, súngu med hans lærisveinar.

10. Guds Sonur sá, sem sannleiks ráð, sjálfur átti á himni og láð, þádi sitt braud med þakkargjörd, þegar hann umgékkst hér á jörd.

11. Þurfamadur ert þú, mín sál! þiggur af Drottni sérhvert mál, fædu þína og fóstrid allt, fyrir þad honum þakka skalt.

12. Illum þræl er það eilíf smán, ef hann svo þiggur Herrans lán, drambsamlega og dreissar sig; Drottinn geymi frá slíku mig!

13. Eptir þann saung, enn ekki fyrr, útgékk Jesús um húfsins dyr, að hans sidvenju er það skéð, til olíu = fjallsins gánga réð.

14. Lausnarans venju lær og haldt, lofa þinn guð og dýrka skalt, bænarlaus aldrei byrjuð sé, burtför af þínu heimile.

15. Yfirum Kedrons breiðan bekk, blessaður þá með sveinum gékk; sá lækur nafn af sorta ber, sýnir það góðann lærdóm mér.

16. Yfir hörmúngar er mín leið, æ meðan varir lífsins skeið; undan gékk Jesús, eptir eg, á þann að fera rauna veg.

17. Horfi eg nú í huga mér, Herra minn Jesú! eptir þér, dásam'eg eru dæmin þín, dreg eg þau gjarnan heim til mín.

18. Þú vildir ekki upphlaup haldt, vidi þegar þú fánginn varst, út í grasgarðinn gékkstu því, gafst þig í manna hendur frí.

19. Af því læri' eg að elska' ei frekt, egið gagn mitt, svo friður og spekt, þess vegna rafkist, þér er kjært, þolinmæði og géð hógvært.

20. Sorgandi gékkstú sagða leið, særði þinn huga kvøl og neyð; hlæandi glæpa hljóp eg stig, hefur þú kvittað fyrir mig.

21. Vort líf er grasgarðs gánga rétt, grøfin er øllum fyrirsett. Syndugra leið ei leik þér að, lendir hún víst í kvala=stað.

22. Yðrunar=tárin ættu vor, øll hér að væta lífsins spor, gégnum dauðann með gleði og lyst, gaungum vér þá í himna víst.

23. Þá Jesús nú á veginum var, við Postulana hann ræddi þar: henda mundi þá hrøsun fljót; harðlega Pétur þrætti' á mót.

24. Frelsarinn Jesús fyrirsjer, þá fall og hrøsun er búin mér, hann veit og líka lækn=íng þá, sem leysa kann mig sorgum frá.

25. Aldrei, kvað Pétur: ætla eg, á þér hneixlast á nokkurn veg, þó allir frá þér falli nú. Fullkomin var hans lofan sú.

26. Sú von er bæði vølt og mirk, að voga frek'ega á holdsins stirk, án Guðs náðar er allt vort traust, óstøðugt, veikt og hjálparlaust.

27. Géf mér, Jesú! að gá að því, glas=kéri ber eg minn fésjóð í, viðvørun þína virði' eg mest, veikleika holdsins sjer þú best.

2. Sálmur.

Um Kristí kvøl í Grasgardinum.

Lagid: Fadir vor, sem á himnum ert.

Jesús gékk inní grasgard þann, Gethsemane var nefndur hann; af olíu þrúgum þad auk-nafn bar, olíutréd rétta Herrann var, oleum hjálprædis allra fyrst, af hans lífi þar pressadist.

2. J aldingardi fyrst Adam braut, aptur Jesús þad bæta hlaut, aldingards-eikin ávøxt gaf, eymd, synd og daudi kom þar af; í aldingardi ljúft lífsins tréd, lífgunar stjófgun veita réd.

3. Júdas þekkti vel þennan stad, þar hafdi hann leingi umhugsad, helst mundi pláts þad hentugast, Herrann mætti þar forrádast, svo fæstir hefdu' ad segja af því, svik hans lægju svo hilming í.

4. Satan hefir og sama lag, situr hann um mig nótt og dag, hyggjandi' ad gløggt hvar hægast er, í hættu og synd ad koma mér; en þó í þeim stad allra mest, sem á eg gudi' ad þjóna best.

5. Heims børnin hafa lyst þá lært, lygd

og svikrædi er þeim kjært, fótsporum djøf=
uls fylgjande, falsrádin draga-þó í hlé.
Frá hans og þeirra hrekkja=stig, Herra
Jesú! bevara mig.

6. Opt hafdi Jesús í þann stad, ádur
gengid, því veit eg þad, hefir sannlega Herr=
ann minn, hugsad um pínu og dauda sinn,
fulltíngis bedid fødurinn þar, svo fengi
hann stadist píslirnar.

7. Jurta=gardur er Herrans hér, helgra
Guds barna legstader, þegar þú gengur um
þennann reit, þín sé til reitu bænin heit,
andláts þíns gæt og einnig þá, upprisu
daginn minnstú á.

8. Lærisveinana Lausnarinn kjær, lét
suma bida nokkud fjær, þrjá tók þó med
sér hjarta hreinn, hann girntist ekki ad vera
einn; sála mín! þar um þenkja skalt, þér
til lærdóms þad skédi allt.

9. Guds kristni er gras=gardur hreinn,
Guds Sonar ertú lærisveinn; sit þú hvar
sem hann segir þér, sønn hlýdni besta offur
er, til krossins ef hann þig kallar þar, kom
þú gladvær án møglunar.

10. Freistíng þúng ef þig fellur á fords=
astú einn ad vera þá; gudhræddra selskap

girnstú mest, gèfa þeir jafnan ráðin best, huggun er manni mönnum að, miskun Guðs hefir svo tilskikkað.

11. Hjartanlega varð harmþrúnginn, Herrann Jesús í þetta sinn, holdið skalf við það feikna fár, flutu í vatni augun klár, sagði grátandi: sál mín er, svo allt í dauðann hrigg í mér.

12. Hartnær stein=snari frá þeim fór, féll strax til jarðar Drottinn vor, flatur sitt blessað andlit á; ógnarleg kvöl hann mæddi þá; hjartað barðist í brjósti heitt, bæði var líf og sálin þreytt.

13. Samvitskan mig nú sjálfan slær, sje eg það gjörla, Jesú kjær! mín synd, mín synd, hún þjáði þig, þetta allt leiðstú fyrir mig, aví! hvað hef' eg aumur þræll, aukið þér mæðu, Drottinn sæll!

14. Mér virðist svo sem min misgjörð, sé meiri að þýngd, enn himin og jörð, því Jesús það Föðursins orðið er, sem allt með sínum krapti ber, flatur hlaut þó að falla þar, þá fyrir mig bar hann syndirnar.

15. Hjartans gleði og huggun traust hér gèfst þér. sál mín! efalaust, það gjald fyrir mína misgjörð, er meira verdt enn himin og

jørd, hans sorg, skjálfti og hjartans pín, hjá Gudi er eilíf kvittan mín.

16. Fram þegar Jesús fallinn var, fegurstu bæn hann gjørdi þar: abba, fadir, ástkjæri minn! af mér tak þennann kaleikinn, þó svo sem helst þú sjálfur vilt, sagdi Jesus, med gédid stillt.

17. Urrædin best er audmjúkt géd, ángrad hjarta og bænin med, hvenær sem kémur hørmúng ad, hugsa þú, sál mín! vel um þad, óþolinmædi og møglan þver, meiri refsíngar ab'ar sér.

18. Obljúgur skaltú aldrei neitt, útheimta hvad þú girnist veitt, til holdsins muna hentugt þér, hugsa jafnan: ad Drottinn sjer, hvad lífi' og sál til lids er nú, lángtum betur enn sjálfur þú.

19. Eins líkaminn og sálin sé, sannaudmjúkleg í bæninne, álítur Drottinn innra hitt, ei ad sídur skal holdid þitt, fyrir Gud med blygdun gánga fram, gjørdi svo fordum Abraham.

20. Jesú, þín grát'og grasgards pín, gledur ørþjáda sálu mín, þitt hjartans ángur hjartad mitt, frá hrigd og mædu gjørdi

kvitt; því skal míns hjartans hjartaþel, heidra þig, minn Immanúel!

3. Sálmur.

Um Herrans Krists dauda-stríd.

Med sama lag.

Enn vil eg, sál mín! upp á ný, upphaf taka á máli því: uppstód Jesús, þó þreyttur sé, þrisvarsinnum frá bæninne, lærisveinarnir svásu fast, Sáncti Pétur því ávítast.

2. Til og frá gékk hann þrisvar þó, þar fékkst ei minnsta hvíld né ró; undanfæri því ekkért fann, allstadar Drottins reidi brann, gégnum hold, ædar, blód og bein, blossi gudlegrar heiptar skein.

3. Himna-ljósid var honum byrgt, helst því af nótt var ordid mirkt, ástvina huggun enga fann; allir svásu um tíma þann; jördin var honum óhæg eins; engin fékkst bót til þessa meins.

4. Í þessum speigli þad sje eg, þeim sem Drottinn er reidur mjög, hverki verdur til huggunar, himin, ljós, jörd né sképnurnar; án Guds nádar er allt um kríng, eymd, mæda, kvöl og fordæming.

5. Framar sjest hér hvad fárleg sé, fordæmdra kvøl í helvíte; frá einni plágu til annorar, í ytstu myrkrum þeir ráfa þar; ó! hvad syndin afskapleg er; allt þetta færir hún med sér.

6. Í þridja máta af þessu sjest, þad lærdú, sál min! allra best, Guds reidi eld og eilíft fér, útsløkktu og lægdu Herrans tár, allt honum því til ama var; svo allt verdi þér til huggunar.

7. Hrigdar-sporin þín, Herra minn! í himnaríki mig leida inn; í nætur mirkrum lá neyd á þér, nádar-og dýrdarljós gafst mér; vinir þér enga veittu stod, svo vinskap fengi' eg vid sannann Gud.

8. Þar kom loksins á þeirri tíd, þreytti Jesús vid daudann stríd. Andlát mitt bædi og bana-sótt, blessadist mér þá sømu nótt; daudinn tapadi, Drottinn vann, dýrdlegann sigur gaf mér hann.

9. Agékk svo daudans ablid ríkt, ekkért dæmi má finna slíkt: allur líkami Lausnarans, laugadist þá í blódi hans, sá dreirugs sveitinn dundi á jørd, Drottins pína því mjøg var hørd.

10. Í Adams broti var blódskuld gjørd,

bölvun leiddi það yfir jörð; Jesú blóð hér til jarðar hné, jörðin aptur svo blessuð sé, ávöxtur, gróði og aldin klár, oss verði að notum sérhvert ár.

11. Sárkalda dauðans sveita-bað, um síðir þá mér kémur að; sárheiti dreira-sveiti þinn, sefi og mýki, Jesú minn! ángistar sveita eilíft bál, aldrei lát snerta mína sál!

12. Mér er svo kvöl þín minnileg, á morgni hverjum þá uppstend eg, fyrst eg stig niður fæti á jörð, færi' eg þér hjartans þakkargjörð, blóð-sveitinn þinn eg bið mér sé, blessan og vernd á jörðunne.

13. Hörmúng þá særir huga minn, hef eg mig strax í gras-garð þinn, dropana tíni' eg dreira þíns, Drottinn! í sjóðinn hjarta míns, það gjald alleina gyldir mest, hjá Guði fyrir mín afbrot verst.

14. Upphaf alls mesta ófögnuðs, áklögun straung og reiði Guðs, bætt er, frið-stillt og forlíkað, Faðirinn lét sér lynda það, Sonurinn bar hans bræði frí, borgaðist þrællinn út með því.

15. Þess meir, sem pínan þreyngdi að, því innilegar Jesús bað, heilagur Engill

himnum frá, Herra sinn kom ad styrkja þá. Ean hefir þú hér einn lærdóm, yrkja og lær hann, sál mín fróm!

16. Ef hér verdur, sem opt kann ské, undandráttur á hjá'pinne, bid, styn, andvarpa æ því meir, sem aukast vi'ja harmar þeir; födurlegt hjarta hefir Gud, vid hvern, sem lídur kross og naud.

17. Sjá þú ad Engill sendur var, Syni Guds hér til huggunar, þeir gódu andar eru oss nær, alla tíma þá bidjum vær, helst þá lífs enda lídur ad, Lazari dæmi sýnir þad.

18. Heidur, lof, dýrd á himni og jörd, hjartanleg ástar þakkargjörd, Drottinn Jesú! þér sætast sé, súngin af allri kristninni, fyrir strídid þig þjádi frekt, þad er vort frelsi æfinlegt.

4. Sálmur.

Samtal Kristi vid Lærisveinana.

Lagid: Einn Gud Skapari allra sá.

Postula kjæri Kristur þrjá, í kvölinni sér ad vera hjá, baud þeim vakid og bidjid víst, brádleg freistni svo grandi síst.

2. Strax sem Jesús um stein=snar nær, sté fram leingra (þess gætum vær), allir sofnudu sætt med ró, sjálfur Herrann einn vakti þó.

3. Adur var svoddan um þig spád, á=sett framkom nú Herrans rád, þú hlautst Guds reidi=þrúgu einn, þreyttur ad troda, Jesús hreinn!

4. Ef eg skal ekki sofa' i synd, svo er náttúran veik og blind, um stein=snar máttú eitt mér þá, aldrei, minn Jesú! víkja frá.

5. Nætur hvíldin mín náttúrlig, nóg er mér trygg, þá veit eg þig, hjá mér vaka til hjálpradis, hvert kvøld vil eg mér óska þess.

6. Þrisvar Jesús til þeirra fór, þó ad hann mæddi pína stór; hann bad Pétur med hriggri lund, hjá sér vaka um eina stund.

7. En hann sofnadi æ því meir, ei heldur vissu sjálfir þeir, hvørju svørudu honum þá. Herrans pínu mjøg jók þad á.

8. Mig hefir ljúfur Lausnarinn, leidt inn í nádar gras=gard sinn, vakandi

svo eg væri hér, vitni skírnin mín um það ber.

9. Ungdóms bernskan, sem vonlegt var, vildi mig ofmjög svæfa þar; foreldra hirting hógværlig, hans vegna kom og vakti mig.

10. Aldurinn þá mér ødladist, áféll gjálífis svefninn mest; kennimenn Drottins komu þrátt, kølludu mig ad vakna brátt.

11. Fullvaxinn gleymsku svefninn sár, sókti mig heim og vard mjøg dár, tymman heims elsku dróst ad med, daufurt vard mitt til bænar géd.

12. Þá kom Guds anda hræring hrein, í hjarta mitt inn sá ljóminn skein, en í heimskunni svo eg svaf, sjaldan mig neitt ad sliku gaf.

13. Fárlega var mín fíblskan blind, forlát mér, Jesú! þessa synd, hvar med ad jók eg hørmúng þér, en hefnd og refsíng sjálfum mér.

14. Láttú þó aldrei leidast þér, ljúfi Jesú! ad benda mér, hugsi til mín þitt hjarta mildt, hirtú mig líka, sem þú vilt:

15. Vil eg nú hjartans feginn fá, Frelsari minn! ad vaka þér hjá, andinn til reidu er í stad, ofmjög holdid forhindrar þad.

16. Jesús unnti med ljúfri lund, Lærisveinunum ad hvíla um stund; því hann vorkénnti þeim og mér, þad eitt mín blessud huggan er.

17. Sídast allra þá sá hann þar, svikara lid fyrir hendi var, baud þeim: vakid og bidjid best, burt en nú værdar tídin mest.

18. Svoddan áminning, sála mín! sannlega skyldi ná til þín, svo þig ei skadi svefninn vær, svikarinn er þér ekki fjær.

19. Daudinn forgædur fjörid þó, fyrir enn vardi, því margur dó; hann er í nánd þó sjáist síst, sérhvern dag er hans áhlaup víst.

20. Daudinn þá mætir dapur þér, dóminn hefir hann eptir sér, andskotinn bídur búinn þar, í bálid vill draga sálirnar.

21. Sjá þú vel til, ad svoddan hér, sofandi komi ekki ad þér, í hreinni ydrun þú hvern dag vak, herskrúda Drottins á þig tak.

22. Bænin má aldrei bresta þig, búin

er freistíng ýmisleg; þá líf og sál er lúíd og þjád, lykill er hún ad Drottins nád.

23. Andvana lík til einkis neytt, er ad sjón, heyrn og máli sneydt; svo er án bænar sálin snaud, sjónlaus, køld, dauf og rétt steindaud.

24. Vaktú, minn Jesú! vaktú' í mér, vaka láttú mig eins í þér, sálin vaki þá sofnar líf, sé hún ætíd í þinni hlíf!

5. Sálmur.

Um Gydínganna komu í grasgardinn.

Lagid: Heidrum vér Gud af hugá' og sál.

Medan Jesús þad mæla var, mannfjøldi kom í gardinn þar, Júdas, sá Herra sinn forrédd, sveinar Prestanna og stridsfólk med, skridbyttur báru, blis og sverd; búnir mjøg út í þessa ferd, um þad eg framar þenkja verd.

2. Verdur þad opt þá varir minnst, voveifleg hætta búin finnst, ein rótt er ei til enda tygg, ad því á kvøldin, sál mín! hygg, hvad helst, sem kann ad koma' uppá,

kjós Jesúm þér ad vera hjá, skéifing engin þig skadar þá.

3. En Júdas hafdi ádur sagt, audkénni þeim og svo vid lagt: hvern eg kyssi, handtakid þann høndlid med gætni og bindid hann. Varastú, sál mín! svik og prett, þó sýnast megi, í hylmíng sett, Drottinn augljóst þad dæmir rétt.

4. En Jesús ádur allt fornam, hvad átti vid hann ad koma fram, þó gékk hann sjálfur þeim á mót, þanninn ræddi med kjærleiks hót: ad hverjum leitid híngad þér! hópur illmennis þanninn tér: Jesúm nadverska nefnum vér.

5. Jeg er hann! sagdi Jesús þá Júdas sjálfur stód flokknum hjá; øblugt var Drottins ordid þad, allir til jardar féllu í stad. Hvad hans óvini hreldi mest, huggar nú mína sálu best, í all i neyd þad auglýsest.

6. Þá eg fell edur hrasa hér, hæstur Drottinn vill reidast mér, þá segir Jesús: eg em hann, sem endurleysti þann syndarann, med mínu blódi og beiskri pín, brædi, fadir kjær! stilltú þín; eflaust er þad afsøkun mín.

7. Djøfull synd og samvitskan íll, sálu mína þá kveïja vill, eins segir Jesús: eg er hann, sem afmá þína misgjørd vann, líka sem vindur léttfær ský, lengt feykir burt, og sjást ei því; á mig trú þú, svo ertú frí.

8. Þegar mig særir sótt eda kvøl, sorgleg fátækt og heimsins bøl, jeg veit þú segir: jeg er hann, Jesús, sem lækna vill og kann, audlegd á himnum áttú víst, eymd þín og brigd í gledi snýst, heiminn sigradi eg, hrædstú síst.

9. Á dauda-stund og dómsins tíd, Drottinn! þad skal mín huggun blíd, ord þitt er sama: eg er hann, sem inn þig leidi í himnarann, þjón minn skal vera þar eg er; því hefir þú, Jesús! lofad mér, gladur eg þá í fridi fer.

10. Jeg segi' á móti: jeg er hann, Jesú, sem þér af hjarta ann, ord þitt lát vera eins vid mig, e'ska eg, segdú, líka þig, eilíft þad somtal okkar sé, uppbyrjad hér á jørdunne, Amen, eg bid svo skuli ské!

6. Sálmur.

Um Júdasar koss og Krists fángelsi.

Lagid: Einn Herra eg best ætti.

Frelsarinn hvergi flýdi, fjandmenn þí láu senn, Herrann beid þeirra hinn þýdi, þeim leyfdi á fætur enn, hvern helst þeir hugsi' ad finna, hann spyr, (sem ljóst eg gét), jafnt sem fyrr, Júdar inna: Jesúm af Nazareth.

2. Eg em hann, aptur sagdi, annad sinn Jesús hátt. Lærisveinunum lagdi, líknar ord þetta brádt: ef mín ydur lystir leita, þá látid þessa frí. Búinn var hann ad heita, hjálprædis ordi því.

3. Hér af má heyra' og skilja, Herrans vors Jesú makt, ekki gat án hans vilja, á hann neinn hendur lagt. Vid mig þó hatri hreifi, heiptar-menn íllgjarnir, enginn kann utan hanns leyfi, eitt skérda hár á mér.

4. Fødurnum hjarta hlýdinn, hann gafst, á þeirra vald, sál mín! því sért ókvídin, sjá þitt óhlýdnis gjald, viljugur vildi' hann bæta, víst er þín skylda' audsjen, ást og audsveipni mæta, áttú ad leggja igén.

5. Júdas kom fljótt sem kunni, kyssandi Jesum nú, mælti flárádum munni: Meistari! sæll vert þú! Herrann hógværdar ríkur, hann sagdi: þú, minn vin! med kossi Son mannsins svíkur! Síst mun því hefndin lin.

6. Svo munn-eplid eina, aumlega ginnti um sinn, fals-koss því fékk ad reyna, Frelsari! munnur þinn; blíðmælum djøfuls bægdu, svo blekkist eg ekki' af þeim, heims hrekki líka lægdu, líf mitt og æru geym.

7. Audsjen eru' augum þínum, øll vél og launsvik hér, hritt þeim úr huga mínum, hreint skapa géd í mér, virdstú mig vin þinn kalla verda lát raun þar á, holds brest og hræsni alla, hindra og rek mér frá.

8. Í hættu' og háska mikinn, hefir mig Satan leidt; ó hvad opt eg verd svikinn! ei gét eg hjá því sneidt. Son mannsins svikum mætti, sinn'ega uppá þad, svikanna háskinn hætti, hjá mér ei finndi stad.

9. Munnur þinn (ad eg meina), minnist vid Jesúm bert, þá hold og blód hans hreina, hér fær þú, sál mín! snert. Í Guds nafni

ad þér gádú, géf honum ei koss med vél; í trú og ydrun þig tjádu, tilbú þitt hjarta vel.

10. Þángad þegar ad stundu, þusti illrædis lid, ljúfasta lamb Guds bundu; lokid var øllum frid, hardsnúnum reipum reirdu, ránglætis míns hann galdt, Drottinn í dróma keirdu, dofnadi holdid allt.

11. Júdar þig, Jesú! strengdu, jeg gaf þar efni til, syndir minar þér þreyngdu, þess nú eg ydrast vil, glæpa-bønd af mér greidir, og géf mér fridid þitt, andlegum dofa eydir, sem áféll hjartad mitt.

12. Guds Son var gripinn høndum, géfinn svo irdi' eg frí, hann reyndist hørdum bøndum, hlaut eg miskun af því, fjøtur þúng og fángelsi, frekt lá, minn Herra! á þér, daudans og djøfuls helsi, duttu því laus af mér.

13. Bid eg þín bøndin hørdu, bindi nú hvern minn lid, frá alls-kins glæpa gjørdum, og gøldum heimsins sid, laus og lidugur andi, lífs medan dvelst eg hér, þér sé jafnan þjónandi; þessa bón veittu mér.

7. Sálmur.

Um vørn Sancti Péturs, og Malchusar eyrasár.

Lagid: Gjædsku Guds vér prísum.

Hausnarans lærisveinar, þá litu atburd þann, og Júda athafnir einar, allir senn spurdu hann: egum vér ekki' ad slá, óvina sveit med sverdi? svo hér ei þýngra verdi. Sál min! hér gjør ad gá.

2. Ef þú áforma villtir, eitthvad, sem vandi' er á, þarfleg rád þyggja skyldir, og þig vel fyrir sjá, af því optlega skér, sá, sem er einn í rádum, einn mætir skada brádum, seint þá ad ydrast er.

3. En med því mannleg vitska, í mørgu nær skamt, á allt kann ekki' ad gitska, sem er þó vandasamt; kost þann hinn besta kjós; Guds ord fær sýnt og sannad, hvad sé þér leyft eda bannad, þad skal þitt leidar ljós.

4. Pétur med svellu sinni, sverd úr slidrum dró, hans trúi' og brædin brinni, og beint í flokkinn sló, Malchus hlaut hér af tjón, hann misti hid hægra eyra, høggid tók ekki meira, þessi var Biskups þjón.

5. Lausnarinn ljóst nam svara, læri-sveinunum fyrst: látid þessa framfara, frekast ad sinni lyst, Pétri svo sagdi nú: sverds dauda sá skal sekur, sem sverd án leyfis tekur, sverd slídra, Símon þú!

6. Meinar þú Fadirinn mildi, mundi ei senda hér, ef eg þess óska vildi, Engla til fylgdar mér, fleiri enn tólf fylkíngar? eda mun skildt eg ekki, áskenktann kaleik drekki, sem mér þó settur var?

7. Svo mun uppfyllast ega, hvad er í Ritníng tjád, og sídan sannast mega, hvad sjest fyrir laungu spád. Svo ept-ir sermon þann: eyra þjónsins áhrærdi, sem ádur Pétur særdí, læknadi' ad heilu hann.

8. Sál mín! lærum og sjáum, med sannri hjartans lyst, tvennslags sverds glöggt vid gáum, greina skal þar um fyrst: sverd Drottins Dómarinn ber, sverd egin hefndar annad, sem öllum verdur bannad; þad kénn-ir Kristur hér.

9. Bid eg: hér glöggt adgjætir, gód Valdstjórn heitur'ig! sakausum síst þú grœt-ir, né sjálfa meidir þig, vid sverd Guds

vandlætis, blód skaltú því ei banna, burt-snid þú grein lastanna; merk dæmi Móisis!

10. Þitt sverd, sem þitt er egid, fyrir þína egin søk, skal eí úr skeidum dregid, skír eru þar til røk, Jesús þad bannar bert, honum er skyldt þú hlýdir, hógvær umberir, líðir, þad móti þér er gért.

11. Ræn ei gud sínum rétti, því reikn-ast hefndin hans, Valdstjórn til verndar setti, vída um bygdir lands, ellegar ad því gá: sverd Drottins, sem hér nefnist, sann-lega á þér hefnist, tjón þitt tvøfald-ast þá.

12. Malkus, sem misti eyra, merkir þá alla frí, sem ord Guds ekki heyra, ega þó kost á því, heyrn er þeim hægri sljó, vinst-ri hlust heilli halda, háð og spélni marg-falda, nóg géta numid þó.

13. Skálka-mark mátti kalla, Malkus hér fengi rétt; á Guds óvini alla, einkénni slíkt er sett, ord hans ei akta hér; jeg bid og jafnan segi: Jesú minn! láttu eigi, þad merki sjíst á mér!

14. En finnur þú hér framar, Frelsar-ans dæmi best: hørmúngar hættusamar, á

honum láu mest, sitt traust þó setti hann, á Guds Fødurs gædsku ríka, gjør þú það sál mín líka, ef kross þig henda kann.

15. Kvøl sína Jesús kallar: kaleik á- skenktann sér. Kross þinn og eymdir allar, eins máttú nefna hér; því Drottinn drakk þér til, fyrir þig þá hann píndist, svo þú, mín sál! ei tíndist, gjør honum gjarnan skil.

16 Þú mátt þig þar vid hugga, hann þekkir veikleik manns, um þarftu ekki' ad ugga, ádrykkju skamtinn hans, vel þín vankvædi sjer; hid súrasta drakk hann sjálfur, sætari' og minni enn hálfur, skérfur er skenktur þér.

17. Heipt mína' og hefndar næmi, hefir þú, Jesú! bætt, mér gafst manngædsku dæmi, þá Malkum fekkstú grædt; eg þarf og einnig vid, eyrad mitt læknad irdi, svo ord þitt heyri og virdi. Þýdlega þess eg bid!

18. Hjálpa mér, Herra sæli! ad halda kross bikar minn, svo mig ei undan mæli, né møgli' um vilja þinn. Eg bid almætti þitt, vorkénni minni veiki, ef verda kann eg skeiki, hrestú þá hjartad mitt!

8. Sálmur.

Prédikun Kristí fyrir Gydíngum.

Lagid: Sá frjáls vid løgmál fæddur er.

Taladi Jesús tíma þann, til vid óvini sína sem komnir vóru ad høndla hann: herrum þá kénníng sína.

2. Sem til illvirkja erud þér, útgengnir mig ad fánga; ádur gat enginn meinad mér, í musterinu' ad gánga.

3. Daglega hefi' eg sýnt og sagt, sannleiksins kénning mæta; enginn gat hendur á mig lagt; ættud nú þess ad gjæta.

4. Yfir stendur nú ydar tíd, uppfyllt svo ritníng verdi, mirkranna geysar maktin stríd. Mæla svo Jesús gérdi.

5. Ljúflyndi blessid Lausnarans, líttú hér, sál mín kjæra! sá vill ei dauda syndugs manns, svoddan máttú nú læra.

6. Jesús þeim sýndi' í sannri raun, sálar-heill, nád og frelsi, Guds Syni Júdar guldu' í laun, grimd, hatur og fángelsi.

7. Furda því, sál mín! engin er, ei skalt því dæmi týna, þó veröldin launi vondu þér, velgjørd mjøg litla þína.

8. Gydínga dœmi skynja skalt, skil þig vid ótrygd slíka, þakklæti fyrir gódgjørd gjaldt, Gudi og mønnum líka.

9. Jeg læt mér þessu jafnframt sagt, Jesú! af ordum þínum, enginn gat hendur á þig lagt, ad eginn vilja sínum.

10. Þann takmarkada tímans púnkt, tilsetti Fadirinn mildi, rær þad ánaudar okid þúngt, yfir þig gánga skyldi.

11. Eins upphaf líka' og endíng med, allrar hørmúngar minnar, Fadir himneski', er fyrirsjed, í forsjón miskunar þinnar.

12. Þessi nú tíminn ydar er, óvinum Jesús sagdi; Herrans eg þetta máltak mér, í minni og hjarta lagdi.

13. Nú stendur yfir nádar-tíd, naudsyn er þess eg gætti, lídur mig Drottins bidlund blíd, brot mín svo kvittast mætti.

14. Ef eg þá tíd, sem Gud mér gaf, gálaus forsóma nædi, Drottins tími þá tekur af, tvímælin øll í brædi.

15. Því lengur, sem hans bidlund blíd, bedid forgéfins hefur, þess hardari mun heiptin stríd, hefndar þá Drottinn krefur.

16. Guds vegna ad þér gæt, mín sál! glæpum ei lengur safna, gjørum ydrun, því meir enn mál, mun vera synd ad hafna.
17. Í dag vid skulum skipta um skjótt, skál synd á flótta rekin; hver veit nema sé nú í nótt, nádin í burtu tekin?
18. Talar Jesús um mirkra makt, merkid þad Valdstjórnendur! ydur skal nú í eyra sagt: umdæmid heims tæpt stendur.
19. Ljósid mirkrin burt leidir frí, med ljóma birtu sinnar, varast ad skýla skálkum því, í skugga maktar þinnar.
20. Minnstú ad mirkra maktin þver, þá mirkur daudans skalt kanna, í ytstu mirkrum engin sjer, adgreiníng høfdíngjanna.
21. Mirkri léttari' er maktin þín, minst þess fyrir þinn dauda, þá Drottins hátignar dýrdin skín, hún dæmir eins ríka og snauda.
22. Fyrst makt heims er vid mirkur líkt, mín sál! haldt þér í stilli, varastu þig ad reida ríkt, á ríkis-manna hylli.
23. Drottinn Jesú! þú lífsins ljós, lýstú valdstjórnar-mønnum, svo þeir, sem ráda yfir oss, eblist ad dygdum sønnum.

24. Jesú! þín kalda kvala-stund, kvalatíd af mér svipti, Guds barna gafst mér gledi fund, góð vóru þau umskipti.

25. Mirkranna þreyngdi maktin þér, mig svo leystir úr vanda; kvalanna ytstu mirkur mér, meiga því aldrei granda.

9. Sálmur.

Um flótta Lærisveinanna.

Lagid: Jesú Kristi! þig kalla' eg á.

Þá lærisveinarnir sáu þar, sinn Herra gripinn höndum, og hann af fólki verstu var, vægdarlaust reirdur böndum, allir senn honum flýdu frá, forlétu Drottinn hreinann, í háska einann. Ad svodan skulum vid, sál mín! gá, sjáum hér lærdóm beinann.

2. Án Drottins ráda er adstod manns, í engu minnsta gyldi, sánýtt reynist opt fylgid hans, er frekast hjálpa skyldi; hverr einn vill forda sjálfum sér, ef sýnist háski búinn, ad hendi snúinn, far því varlega' ad fallvolt er, frænda og vina trúin.

3. J sama máta sjer þú hér, sál mín! í speigli einum, ad hriggilegar sé háttad

þér, enn Herrans lærisveinum, þeir høfdu leysi Lausnarans, lísi ad forda sínu, frá sárri pínu, naudugir mistu návist hans; nú gæt ad rádi þínu.

4. Hvad opt, Jesú! þér flúdi' eg frá, frekt á mót vilja þínum, þá glæpa veginn gékk eg á, girndum fylgjandi mínum? forskuldad hafdi' eg fyrir þad, flóttamadur ad heita, til heljar reita, en þú virdtist mér aumum ad, aptur í miskun leita.

5. Einn varstú, Jesú! eptir því, í óvina látinn høndum, einn svo eg væri aldrei í, eymd og freistíngum vøndum, allir forlétu einann þig, allt svo mig hugga kynni, í mannraun minni. Eg bid: Drottinn! lát ekki mig, einsaman nokkru sinni.

6. Lærisvein, sál mín! sjádu þann, sem Jesú eptirfylgdi, rángl,át ungmenni, rændu hann, rétt nakinn vid þau skildi. Bersnøggur flótti betri er, enn brædralag óréttinda, vid selskap synda, ávinníng lát þig engann hér, í þeirra flokki binda.

7. Burt þadan Jesúm færdi fljótt, flokkur illrædis: manna. Lamb Guds sak=

laust, þá leid ad nótt, leiddu þeir til kvalanna, miskunarlaus sú medferd bráð, mér virdist, eptir vonum, í nótt=mirkrunum, þeir hafa bædi hrakt og hrjáð, hrundid og þjakad honum.

8. Í daudans mirkrum eg dæmdur þræll, dragast átti til pínu, en þú tókst, Jesú Son Guds sæll! saklaus vid straffi mínu, þannig tilbjóstú lífsins leid, ljómandi sálu minni, þó líf hér linni, andláts kvolum og kaldri neyd, kvídi' eg því engu sinni.

9. Hroktu því svo og hrjádu þig, Herra minn! illsku þjódir, ad hér nú bæri' á hondum mig, heilagir englar gódir, mædusom urdu mirkrin þér, mæta létu þig hordu, og hindrun gjordu, Guds dýrdar=ljós svo lýsi mér, á lifandi manna jordu.

10. Kvalafor, Jesú! þessi þín, sem þá gékkstu' einusinni, veri kroptur og verndin mín, svo veginn lífsins eg finni! Lát ekki djoful draga mig, í dofinleik holdsins blinda, til sekta' og synda; eg bid af ást og alúd þig: ákéfd hans burt ad hrinda.

10 Sálm=

10. Sálmur.

Um fyrsta ransak fyrir Kaipha.

Lagid: Guds Son kallar: komid til min.

Til Hannas húsa Herrann Krist, hard=rádir Júdar leiddu fyrst, beiskt frá eg bønd hann særi, honum strax þadan vísad var, vidtekt fékk ei né hvíldir þar, mjøg svo þó mæddur væri.

2. Burtsendi því med beiskri pín, bund=inn Kaiphæ mági sín Hannas vorn Herr=ann sæta; Hofud=kennimanns hærstu stétt, hafdi sá þetta árid rétt. Guds løgmáls átti' ad gjæta.

3. Ur himnaríkis hvíldarstad, høfdum vid, sál mín! forskuldad, útrekin víst ad vera, en Jesús tók nú uppá sig, ónádun þessa fyrir þig; lof sé þeim ljúfa Herra!

4. Hjartad bædi og húsid mitt, herbergi veri, Jesú! þitt, hjá mér þygg hvíld hent=uga, þótt þú komir med krossinn þinn, kom þú blessadur til min inn, fagna' eg þér fegins huga.

5. Kaiphas hafdi hér um spád, hentug=ast mundi þetta rád, ad dæi' einn fyrir

alla. Embættis mælti andinn þar, af því hjartad ei vissi par, sannleik Guds sinnti valla.

6. Balaams dæmi eins var eitt, andagift slík var honum veitt, spak'ega túngan spádi, hann hafdi' í sinni hrekkja = rád, hjartad fékk ekki sannleiks gád, því hann fégirndin þjádi.

7. O Jesú! lát þinn anda hér, aldrei víkja í burt frá mér, leid mig veg líssins orda, sem hjartad bædi' og málid mitt, mikli samhuga nafnid þitt, holds girnd og hræsni forda.

8. Til Kaiphas voru komnir senn, Kénni = valdid og Stjórnar = menn; Biskupinn þegar ad bragdi leitar andsvars til Lausnarans, um lærisveina og kénníng hans; en Jesús aptur sagdi:

9. Opinberlega, en ekki leynt, í musterinu kénnd' eg beint, hvad spyr þú mig um þetta? kunngjøra mega þar um þér, þeir, sem lærdóminn heyrdu' af mér, þá láttú þig leidrétta.

10. Gæt ad, mín sál! og sjádu þar, Sonur Guds undir ransak var, krafinn þad

kvø'did eina; á kvøldi hverju þú koma skalt, kvøldreikníng vid þig sjálfa haldt, med kvøldoffurs ydrun hreina.

11. Þú, Guds Kénnimann! þerk um þad: þar mun' um sídir grenslast ad, hvernin og hvad hér kéndir; ad lærisveinum mun líka spurt, sem lét þitt gáleysi villast burt; hugsa gløggt hvar vid lendir!

12. Jesús vill, ad þín kénníng klár, krøpt-ug sé, hrein og opinskár, lík hvellum lúdúrs hljómi, launsmjadran øll og hræsnin vál, hindrar Guds dýrd en villir sál, straffast med straungum dómi.

13. Vangætslan mín er margvís'ig, mildasti Jesú! beidi' eg þig, vægdu veikleika mínum! forsóman engin fannst hjá þér, fullnadar bót þad tel eg mér, stýrk veit þú þjóni þínum.

14. Eins er hér einnig øllum rétt, alvarleg kénníng fyrirsett, ord Guds elski og læri: trúin innvortis ebli géd, einardleg játning líka med, ávøxt hid ytra færi.

15. Biskups þjón einn í brædi þó, blessadann Jesúm pústur sló, svo þad Ritníngin segir, hógværlegt andsvar Herrann

gaf, honum, sál mín! þad lær þú af, um sakleysi þitt ei begir.

16. Hvart samvitskan Adam sló, flann kinnroda fékk hann þó, í fyrsta falli sínu: þess vegna Jesús höggid hast, hlaut ad lída og rodna fast, allra fyrst í hans pínu.

17. Drottinn Jesú! eg þakka þér, þetta leidst þú til frelsis mér; eg bid áslsemi þína: samvitsku slogin svida skjæd, á sálu minni þú mýk og græd, burt-tak þú blygdun mína.

11. Sálmur.

Um afneitan Péturs.

Lagid: Dagur i austri öllu.

Gudspjalls historian gétur, gripinn þá Jesús var, allir senn utan Pétur, yfirgáfu hann þar, og lærisveinn einn annar, álengdar geingu hljódt, Herrans braut hrigdar sanna, hardla dymmt var af nótt.

2. Kaiphas Kénnimanni, kunnugur lærisveinn, inngeingur ört med sanni, úti stód Pétur einn, ambátt upplúka beidir, ókénndann Pétur þá, í forsal til lýdsins leidir. Lærdóm hér finna má.

3. Kross-ferli' ad fy'gja þínum, fýsir mig, Jesú kjær! votkénntú veikleik mínum, þó verdi' eg álengdar fjær, þá trú og þol vill þrotna, þreyngir ad neydin vønd, reis þú vid reirinn brotna, og rétt mér þína hønd.

4. Kol-eld, því kaldt var næsta, kveikt hafdi þræla lid, Pétur med sturlun stærsta, stód hjá þeim logann vid, ambátt hann ein sprogsetti, af sér þad heyra lét: mun þessi mann, hún frétti, med Jesú af Nazareth?

5. Hann neitar hradt ad bragdi, hrædd-ur vid ordin bist, þann sig ei þekkja sagdi: þá gól nú haninn fyrst, ætlar sér út ad rýma, ønnur þerna hann sá, talar í annann tíma, til þeirra er stódu hjá:

6. Af Nazareth nú er þessi, nýkom-inn Jesú med, hinnar géd trú' eg þad hressi, hverr madur spyrja réd: ert þú einn af hans sveinum? en Pétur neita vann; sagdi med eidi einum: aldrei þekkta eg hann.

7. Þridja sinn þar til løgdu, þjónar Kaiphas bert, málfærid sumir søgdu, seg-

ir til hverr þú ert; frændi Malkus' réd mæla: mundi' eg þig ekki sjá, (gét eg síst grun mig tæla) í gardinum Jesú hjá.

8. Pétur med bljúgu bragdi, bráðlega sagdi: nei! sór sig og sárt vid lagdi, svoddan mann þekkt' hann ei. Gløggt þegar gjørdist þetta, gól haninn annad sinn. Síst mátti sorgum létta, sút flaug í brjóstid inn.

9. Sál mín! þér fári forda, fífldlega voga síst, án leyfis Drottins orda, óstirkt er holdid víst, þykist þú stødug standa, stilla þinn metnad þarft, hverr sér vogar í vanda, von er sá falli snart.

10. Áður í aldingardi, óhræddur Pétur var, kallmennsku hugurinn hardi, hans sig auglýsti þar; audvird ambátt hann hreldi, ofmjøg því skélfast vann, frá sannleik sídan feldi, sama þig henda kann.

11. Koleldi kveiktum jafnast, kitlandi veraldar prjál, þrælar syndanna safnast, saman vid losta bál, fullir med fals og villu, fordastú þeirra glis, ætíd er med þeim illu, einføldum búid slis.

12. Ambátt með ýlgdu bragði, er þeiri veröld leið, mörgum meinsnöður lagði, mjög á spottirðin greið, týið með þrælum sínum, þjóna Guðs lastað fær; styrk mig með mætti þínum, móti' henni, Drottinn kjær!

13. Eptir afneitun eina, út vildi Pétur gá, hugði hann braut sér beina, búna þeim solli frá. Þá kom eitt annað verra: umkríngdu þrælar hann, afsór sinn sæla Herra, sér og formæla vann.

14. Hætt er hverjum að stofna, í hættu' og vanda spil, forvitnis dælskan dofna, dregur þar margan til, ógæfugildran þraunga, greip skjótt þann kunni' að ná. útkomu von fékk aunga; að því í tíma gá.

15. Opt má af máli þekkja, manninn hverr helst hann er, sig mun fyrst sjálfann blekkja, sá með lastmælgi fer, góður af géði hreinu, góðorður reynist víst, fullur af íllu einu, íllyrðin sparar síst.

16. Hraparlegt hrösun hendti, heilagann Drottins þjón, syndin mjög sárt hann spennti, sálar var búið tjón; hvað mun eg

máttar-naumur, mega þá standast vid, vangætinn, vesæll og aumur, vélum og hrekkja-snid?

17. Í veraldar vondsku solli, velkist eg, Jesú! hér, falli þad opt mér olli, óstödugt holdid er, megnar ei móti' ad standa, mín hreysti náttúrlig, láttú þitt ljós og anda, leida og styrkja mig!

12. Sálmur.

Um ydran Péturs.

Lagid: Kom Andi heilagi.

Pétur þar sat í sal, hjá sveinum inni, tvennt hafdi hana-gal, heyrt ad því sinni.

2. Búinn var þrisvar þá, þvert hann ad neita, sér Jesúm sælann frá. Sorg má þad heita.

3. Drottinn vor veik sér vid, (víst um þad gétur), ljúfur med líknar sid, og leit á Pétur.

4. Strax flaug í huga hans, (hvad þó síst vardi), Lausnarans ord og ans, í aldingardi.

5. Blygdadist brádt vid þad, brjóst fullt af trega, gékk út úr greindum stad, og grét beisklega.

6. Sjá þú med sannri trú, sál mín ástkjæra! hvad framar hefir þú, hér af ad læra.

7. Hátt galar haninn hér, í hvers manns gédi, drýgdar þá syndir sjer, sem Pétur skédi.

8. Sárlega samvitskan, sekan áklagar, innvortis aumann mann, ángrar og nagar.

9. Fær hann sig frjálsann síst, þó finnist hreldur, sem fugl vid snúning snýst, þeim snoran heldur.

10. Vitja þó vilji hann, frá vonsku hætti, orka því ekki kann, af eginn mætti.

11. Upp þó sér ætli brátt, aptur ad standa, fellur hann þegar þrátt, í þýngri vanda.

12. Lögmál Guds hrépar hátt, hana-gal annad, segir og sýnir þrátt, hvad sé þér bannad.

13. Þad þvíngar, þrúgar med, þad slær og lemur, sorgandi svadugt géd, sær-ir og kremur.

14. Það verkar sorg og sút, þeim seka manni, hjálpar þó engum út, úr synda banni.

15. Holdið þar þijátskast við, og þykir illa, eykst á þann synda sið, svik, hræsni' og villa.

16. En Jesú álit skírt, Anda Guds þýðir, sá gjørir hægt og hýrt, hjartað um síðir.

17. Lætur hann løgmál bist, lemja og hræða, eptir það fer hann fyrst, að friða' og græða.

18. Orð Jesú edla sætt, er hans verkfæri, helst fær hað hugann kjætt, þó hreldur væri.

19. Hann gefur hreina trú, hann fallinn reisir, hann veikann hressir nú, hann bundinn leysir,

20. Ei er í sjálfs vald sett, (sem nokkrir meina), ysirbót, ydran rétt, og trúin hreina.

21. Hendi þig hrøsun bráð, sem helgann Pétur, undir Guds áttu náð, hvert ydrast getur.

22. Heimska er versta víst, við það að dyljast, þú munir þá þér lítst, við þrautir skilijast.

23. Ef Jesús ad þér snýr, med ástar hóti, líttú þá huga hýr, honum á móti.

24. Gráta skalt glæpi sárt, en Gudi trúa, elska hans ordid klárt, frá íllu snúa.

25. Dnýt er ydran tæp, ad því skalt hyggja, ef þú í gjørdum glæp, girnist ad liggja.

26. Pétur þá formerkt fékk, fall-hrøsun slíka, úr synda-sølnum gékk, svo gjørdú líka.

27. D Jesú! ad mér snú, ásjónu þinni; sjá þú mig særdann nú, á sálu minni.

28. Þegar eg hrasa, hér, hvad mjøg opt sannast, bend þú í miskun mér, svo megi' eg vidkannast.

29. Opt lít eg upp til þín, augum grátandi, líttú því ljúft til mín, svo leysist vandi!

13. Sálmur.

Um Kaiphas dóm.

Lagid: Jesús Guds Son eingétinn.

Foríngar Presta fengu, fals-vitni mørg tilsett, fúslega fram ad geingu, fullir med svik og prett, samhljóda

urdu eigi, uppdiktad margt þó segi, Jesús þá þagdi slétt.

2. Lær þú, ef lygum mætir, lífs-reglu, sál mín! hér, med forsi og þjóst ei þrætir! þrálega svo til ber, hógvær þøgn heiptir stillir, heimskortur sannleik spillir, opt fyrir sjálfum sér.

3. Hirtt' a'drei, hvad sem gyldir, ad hætta' á ósatt mál, hvert verja' edur sækja vildir, verdur þad morgum tál; munnur sá laungum lýgur, frá lukku' og blessun hnígur, hann deydir sína sál.

4. Sannleiks vitni þó segi, sekann mig Gudi hjá, óttast þarf eg nú eigi, afsøkun hef eg þá: ljúgvotta lýgi megna, leid Jesús minna vegna, kløgun mig keypti frá.

5. Kaiphas frétti fyrstur, falsklega Herrann ad: sjálfur hvert sé hann Kristur? og svo enn framar kvad; vid sannann Gud eg þig særi, ef Sonur hans ert hinn kjæri, seigdu oss satt um þad.

6. Jesús játar ad stundu, jafnframt því svo nam tjá: Son mannsins sjá þeir mundu, sitja þadan í frá, til Kraptarins

hægri handar, og hér eptir komanda, skjær-asta skýi á.

7. Kénnimann reif sín klædi, kvad: slíkt Gudlastan er! adspyr med ógna brædi: um þad hvad haldid þér? allt Rádid und-irtekur: er hann víst dauda sekur, svodd-an samþykkjum vér.

8. Jesús ei ansa hirdti, ádur þá logid var, Guds Nafn þó gjarnan virdti, gaf því Kaiphas svar; lygd heims þó litid sæt-ir, Lausnarans dæmis gætir, leita Guds lof-dýrdar.

9. Hygg ad og herm hid sanna, hver-nær, sem til er leynt, hræðst ei hótanir manna, haldt þinni játníng beint, gæt vel ad geymir þetta, Guds ord og trúna rétta, medkénndu ljóst og leynt.

10 Kaiphass' løgsøgn leida, lært hafa margir enn, hvad sem hofdíngjar beida, hinir ákykta senn, vinskap sig villa láta, viljandi rángu játa; fordist þad, frómir menn!

11. Sú er mín huggun sama, sem þín var, Jesú minn! krossinn þá ad vill ama, ofsókn og hørmúng stinn, hjá þinni

hægri hendi, hér þó að lífið endi, fagnaðar nægð eg finn.

12. Þér til guðløstun lagði, ljúgandi Kénnimann, dauða sekann þig sagði, sannlega útskurð þann, átt' eg að heyra heldur, harðt með réttu sakfeldur, víst eg nóg til þess vann.

13. Andlegt vald einum dómi, úrskurðar dauðann þér; Drottinn í náðar=dómi, dæmir því lífið mér. Þakka eg elsku þinni, þú keyptir sálu minni, fríun og fresi hér.

14. Sálmur.

Um þjónanna spott við Kristum.

Lagið: Allfagurt ljós oss byrtist brátt.

Eptir þann dóm, sem allra fyrst, andlegir dæmdu um Herrann Krist, hafa þeir, því að þá var nótt, þegar til hvíldar gengið skjótt.

2. Drottinn vor eptir þreyttur þar, þrælum til gætslu fenginn var: gjørði að honum gis og dár, guðlausra manna flokkur þrár.

3. Háðúng, spottyrði, hróp og brígl, hverr lét með ødrum gánga' á vígl, hræktu og slóu Herrann þar; hann þó á meðan bundinn var.

4. Sjá þú og skoða, sála mín! saklausa lambsins beisku pín, hugsa vandlega um það allt, af þessu hvað þú læra skalt.

5. Hann, sem að nætur-hvíld og ró, hverri sképnu af miskun bjó, í sinni ógna eymda stærð, engann kost fékk á neinni værð.

6. Hvíldar-nótt marga hef eg þáð, Herra Jesú! af þinni náð; kvøl þín eymdum mig keypti frá, kannast eg nú við gæðsku þá.

7. Nær, sem eg reyni sorg og sótt, seinast aðkjemur dauðans nótt, nætur-kvala, sem neyddu þig, njóta láttú þá, Jesú! mig.

8. Samvitsku sløg og Satans háð, sefi, Jesú! þín blessuð náð, ofboð dauðans og andláts pín, aftaki' og mýki gæðskan þín!

9. Margur (og víst það moklegt er) mjog þessum skálkum formæler, þó finn-

ast nokkrir hér í heim, ad hegdun allri líkir þeim.

10. Hvad gjöra þeir, sem hér á jörd, hafa od sportti Drottins ord, lifa í glæpum ljóst til sanns, lasta og forsmá þjóna hans?

11. Sá, sem Guds nád og sannleikann sjer, þekkir, veit og skinja kann, kuki og fjölkíngi kynnir sér, Kaíphas þrælum verri er.

12. Soninn Guds ekki þekktu þeir, því syndga hinir lángtum meir, sem kallast vilja kristnir best, Kristum þó lasta allra mest.

13. Hræsnarar þeir, sem hrekki' og synd, hylja þó undir fróm'eiks mind, líkjast þessum, sem Lausnarann, lömdu blindandi' og spjödu hann.

14. Hverjum sem spott og hædni er kjær, hann gengur þessum selskap nær, forsmán gudrækins fátæks manns, fyrirlitníng er skaparans.

15. O! vesæll madur! ad því gá: eptir mun koma tími sá, sama hvad nidur sádir hér, sjálfur án efa upp þú skér.

16. Ef hér á jørdu' er hróp og háð, hædni' og gudlasti niðursáð, uppskorið verður eilíft spé, ágg og forsmán í helvíte.

17. Ætla þú ekki, aumur mann! afkomast muni strafflaust hann, sem Soninn hefir hér hætt og spjað, horfi Faðirinn uppá það.

18. Hvað Jesús nú um nætur-skeið, nauðstaddur hér af mønnum leið, ógudlegur um eilífð þá, af íllum djøflum líða má.

19. Okénndum þér, þó aumur sé, aldrei tillegg þú háð né spé, þú veitst ei hvern þú hittir þar, heldur enn þessir Gyðíngar.

20. Sjálfann slær mig nú hjartað hardt, hefi' eg án efa mikinn part, af svoddan íllsku ástundað, auðmjúklega eg meðgéng það.

21. Sáð hefi' eg niður synda rót, svívirðíng mín er mørg og ljót; uppskérutímann óttast eg, ángrast því sálin nærsta mjøg.

22. Herra minn, Jesú! hormúng þín, huggun er bæði' og lækníng mín, saklepsi

víst þú sádir hér, sæ unnar ávøxt gafstu mér.

23. Blód = dropar þínir, blessad sád, ber þann ávøxt sem heitir nád, þann sama Gud mér sjálfur gaf, sáluhjálp mín þar sprettur af.

24. Hæddur varstú til heidurs mér, høgg þín og sløg mín lækníng er, aldrei mun djøfull ega vald, á mig ad leggja synda = gjald.

25. En þér til heidurs aptur á mót, ydrast vil eg og gjøra bót, holds vilja gjarnan hepta minn. Hjálpi mér, Jesú! kraptur þinn!

15. Sálmur.

Um rádstefnu Prestanna yfir Kristó.

Lagid: Kristis er koma fyrir hondum.

Mjøg árla uppi vóru, Oldúngar Júda senn, svo til samfundar fóru, fyrstir þó Kennimenn, í rádslag létu leidast, (líkar þad øllum vel), hvernig þeir gæti greidast, Guds Syni komid í hel.

2. Heimtu med heiptar = lundu, Herrann vorn til sín brádt, orsøk því enga

fandu, allir senn mæltu hátt: seig oss, ef ert þú Kristur, einasti Son Guds sá? Grædarinn gædsku lystur, gaf andsvar þar uppá:

3. Þó ydur eg þad segi, ekki samt trúid þér, andsvarid mér og eigi, ef eg spyr nokkurs hér; Mannsins Son sjáid sitja, senn hjá Guds hægri hlid, í skýi mun einnig vitja, aptur med dýrdar sid.

4. Ertú Guds son, þeir sögdu? svaradi Drottinn: já! djarfir þann dóm álögdu: dauda = madur er sá. Uppstódu strax ad stundu, strid þeim í hjarta brann, Frelsarann fjötrum bundu, færdu Pílató hann.

5. Hér máttú, sál mín! sanna, svo gengur þad til víst, ástundun illvirkjanna, umhyggju vantar síst, árla þeir blundi bregda, binda fast öll sín rád, klókiega hrekkjum hegda; hverr, sem þess fengi gád.

6. En þú, sem átt ad vera, útvalinn Drottins þjón, verk hans og vilja gjora, og varast þitt sálar = tjón, andvara engann hefir, umhyggju = lítill sjest, vid glis heims gálaus sefur. Gud nádi svoddan brest!

7. Margir upp árla rísa, ei géta sofid vært, eptir aud heimsins hnýsa, holds gagnid er þeim kjært; sálin í brjósti sofnud, sýnist ad mestu daud, til allra dygda dofnud, sem Drottinn helst þó baud.

8. Forsjónar verk-menn vísir, víngardi Drottins í, fyrst þá dags-ljóminn lýsir, ljúft bid eg gjæti' ad því, um sitt embætti hyggi, árla gjörd bænin sé, ydjulausir ei liggi, í líkamans gjálífe.

9. Hirdis-menn Herrans vaka, hugsandi' ad gjöra tjén; eptir því áttu' ad taka, ef ertú hans trygda þjón: viljir þú vid þeim sporna, og varast þeirra hád, árla dags alla morgna, vid ord Guds haltú rád.

10. Merk nú í þínu hjarta, þar nærst í annann stad, hvarum Herrann réd kvarta, hyggja máttú þar ad: ordum hans ekki treystu, íllgjarnir Júdar þeir, úr spurníng engri leystu, æ því vesnudu meir.

11. Hver trúir nú harðt þó hóti, Herrann syndugum lýd! allsfærstir inna' á móti, ydrunar svo in bíd; hyrtíngar hjálpa ekki, heimur vesnandi fer, blindleikinn trúi' eg oss blekki, búid straff nálægt er.

12. Víst er eg veikur ad trúa, veitstú þad, Jesú! best, frá syndum seinn ad snúa, svoddan mig ángrar mest; þó framast þad eg megna, þínum ordum eg vil, treysta og gjarnan gégna; géf þú mér nád þar til!

13. Þar næst ad þessu gætir, þad er og lærdóms grein: ef þú órétti mætir, afsøkun dugir ei nein, hafdu þá bidlund hýra, Herrann mun til þín sjá, lát þó'gées dæmid dýra, Drottins þig hugga þá.

14. Mér er, sem í eyrum hljómi, úrskurdur Drottins sá, árla á efsta dómi, upp þegar daudir stá, afsøkun ei mun stoda, andsvør né spurníngar, sá stendur víst í voda, sem verdur sekur þar.

15. Hér er nú kostur ad heyra, Herrann talandi' í nád, opni Jesús mitt eyra, svo ad því fengi gád; hógvær vors bata bídur, blessadur þessa tíd, annars heims er hann strídur, øllum forherdtum lýd.

16. Árla úrskurdinn løgdu, á þig Gydíngar þó, Jesú! og sekann søgdu, seldu þig Pílató: árla á efsta degi, afsøkun gyltir sú, til dauda' eg dæmist eigi, Drottinn, þess minnist þú!

17. Árla dags uppvaknadur, ætíd eg minnist þín, Jesú minn! hjálpar = hradur, hugsa þú æ til mín! árla á efsta dómi, afsokun vert þú mér, minnstú þá Frelsarinn frómi, hvad fyrir mig leidstú hér!

16. Sálmur.

Um Júdasar ydran.

Lagid: Koning David sem kénndi.

Júdas í girndar grádi, af Gydingunum fyrst, þrjátíu peninga þádi, því sveik hann Herrann Krist; ljóst þegar líta vann, Drottinn var nú til dauda, dæmdur og þúngra nauda, ydradist eptir hann.

2. Greidt í musterid gengur, (greinir svo Ritníng frá), um silfrid sinnti' ei lengur, senn vill þad Prestum fá, sagdi med sárum móð: ó! hvad eg gjørdi illa, þá yfir mig kom sú villa, ad sveik eg saklaust blód!

3. Lidsemd Prestarnir løgdu, litla, sem von var ad, hardlyndir honum søgdu: hvad egum vér med þad? þú mátt einn sjá um þig. Silfrinu' á gólfid grýtti, gékk þadan, mjøg sjer flýtti, og heingdi sjálfan sig.

4. Ráðstefnu Herrar héldu, hættu þar seinast við, fyrir akur sjálfir seldu, silfrið Leirkéra smið. Aður sagt um það var, í spádóms søgum sønnum: sá var vegferð=ar = mønnum, géfinn til greftrunar.

5. Sjá hér, hvað illann enda, ótryggð og svikin fá; Júdasar líkar lenda, leiksbróður sínum hjá, andskotinn illsku flár, enn hefir snøru snúna, snøggelega þeim tilbúna, sem fara með fals og dár.

6. Otrúr sinn eginn Herra, ætíð um háls=inn sló, enginn fékk af því verra, enn sá meinlausum bjó, forræði, fals og vél, Júdas því heitnaðg henti, hann so skum til. sín benti, eins og Achi óphel.

7. Fé=girnin Júdas feldi, fyrst var hans aðrekt=ú, Guðs Son Gyðingum seldi, gleymdi því æru' og trú, svo til um síðir gékk. kastaði keyptum auði, þá kvaldi í sorg og dauði, huggun alls enga fékk.

8. Undir=rót allra lasta, ágirndin køllud er, frómleika frá sér kasta, fjárplógs=menn ágjarner, sem freklega elska fé, auði með okri safna, andlegri blessun hafna, en selja sál' í veð.

9. Annadhvert er í vonum; auðurinn fagur nú, hafnar þér, ellegar honum, hrigguur burtkastar þú, þá dauðinn þreyrgir að, ágirndin ótæpt svelgir, af því sálina velgir, í kölcum kvala = stað.

10. Falsi og fégirnd rángri, forða þér, sál mín blíð! svo mætir ei ógn né ángri, þá aðfer dauðans tíð, virð lítils veraldar plóg, hvørr, sá sér synda lætur, það lénar Drottinn mætur, sá hefir alls nægta nóg.

11. Opt Jesús áður hafði, áminning Júdas gjört, hrekkvísin hjartað vafði, hann hélt það einkis vert, nú kom þar einnig að, tilsögn hataði hreina, huggun fékk því ei neina, varastú víti það.

12. En hvað framleiddi hann ílla, áður lífemi sitt, þessi þó var hans villa, verri' enn allt annað hitt, að hann örvænting með, sál og líf setti' í vanda, synd á móti' heilögum Anda, held eg hér hafi skéð.

13. Í Drottni' ef viltú deya, Drottni þá lifðú hér, til ílls lát ei þig teygja, orð Guðs sé kjærast þér; sæll er sá svo viðbýst; en ef þig ófall hendir, aptur í tíma vendir, undandrag ydrun síst.

14. Brot þín skalt b'júgur játa, en bið þó Guð um náð, af hjarta hryggur gráta, en heilnæm þyggja ráð; umfram allt þenktu þó: Son Guðs bar þínar syndir, og svo þú miskun findir, saklaus fyrir sekann dó.

15. Drottinn! lát mig ei dyljast, djarflega syndir við, þó hér um stund megi hyljast; Herra trúr! þess eg bið: nær heimi fer eg frá, ørvænting ei mér grandi, orð þitt og sannleiks Andi, hjarta mitt huggi þá!

17. Sálmur.

Um Leir-kéra-smiðs akurinn.

Lagið: Faðir! á himna hæð.

Svo sem fyrr sagt er frá, silfur peninga þá, hverjir loks Júdas hreldu, Høfuðprestarnir seldu.

2. Og keyptu einn (til sauns), akur Pottmakarans, þar má fullt frelsi hafa, framandi menn að grafa.

3. Þar finnst ein þýðing fín, þess gættu, sála mín! af Guðs ásettu ráði, um það Sakkarías spáði.

4. L'kist Leir = kéra = smid, líknsamur Drottinn vid, sem fyrri Esaías sagdi, sjálfur þad rétt útlagdi.

5. Af leir med lífsins krapt, lét hann mannkynid skapt, hrein kér til heidurs setur, hin ønnur lægra metur.

6. Drottinn einn akur á, er honum falur sá, minnstú' hann miskun heitir, mæddum lýd huggun veitir.

7. Jesús einn er sá mann, sem akurinn keypti þann, en hans 'blód = dropar blídir, borgunar = gjaltid þýdir.

8. Framandi fólkid þad, sem fékk ei neinn hvíldar = stad, erum vér sorgum setnir, af syndugu' edli gétnir.

9. Illskunnar edlid vort, útlenda hefir gjort, oss frá eilífri gledi, í Adams falli þad skédi.

10. Sálin í útlegd er, æ medan dvelst hún hér í holdsins hreysi naumu, haldin fángélsi aumu.

11. Daudinn med dápri sút, dregur um sídir út, hana, þá hreysid brotnar, holdid í jørdu rotnar.

12. Eins og útkastad hræ, (ef eg rétt skygjad fæ), hjálparlaus sál má heita, hvíldar kann sér ei leita.

13. Hættu og hørmúng þá, Herra minn Jesús sá, ønd vora' af ást og mildi, úr útlegd kaupa vildi.

14. Fadirinn falt þad lét, fridar = stad sálum hét, ef Sonurinn gjald þad greiddi, sem Guds réttlætid beiddi.

15. Opnadi sjódinn sinn, Sonur Guds, Jesú minn! húdstrýktur, kvalinn, krýndur, á krossi til dauda píndur.

16. Blód = dropar dundu þar, dýrasta gjald þad var; keyptann akur því egum, óhræddir deya megum.

17. Hér þegar verdur hold, hulid í jardar mold, sálin brigdarlaust hvílir, henni Guds miskun skýlir.

18. En þú skalt ad því gá: ckursins greftrun þá, engir utan þeir fengu, í Jerúsalem gengu.

19. Kristnin Guds hér um heim, heitir Jerúsalem, í hana' innkomast hlítur, hverr, sem miskunar nýtur.

20. Í henni hvørr einn sá er, á Jesúm trúir hér, stirtur og alla vega, ydiua gjøra dagleoa.

21. Okvíðinn er eg nú, af því eg hef þá trú: miskun Guðs sálu mína, mun taka í vøktun sína.

22. Hvernig sem holdið fer, hér þegar lifið þver, Jesú! í umsjón þinni, óhætt er sálu minni.

23. Eg lofa, Lausnari! þig, sem leystir úr útlegð mig, hvíld næ eg náðar = spakti, nú í miskunar akri.

24. Þú gafst mér akurinn þinn, þér géf eg aptur minn, ást þína á eg ríka, eigðú mitt hjartað líka.

25. Eg géf og allann þér, æ meðan tóri eg hér, ávøxtinn iðju minnar, í akri kristni þinnar.

26. Ens bið eg aumur þræll: að unnir þú, Jesú sæll! liðnum líkama mínum, leg= stað í akri þínum.

27. Hveitikorn þekktú þitt, þá uppris holdið mitt, í bindini barna þinna, blessun lát þú mig finna!

18. Sálmur.

Um áklögun Gydínganna fyrir Pilató.

Lagid: Sælir eru, þeim sjálfur Gud.

Arla, sem gøggt eg greina vann, med Guds Son bundinn fara, Prestarnir, svo ad píndist hann, til Pílatum Landsdómara; í þinghús inn, þad sama sinn, sagt er þó enginn kjæmi, svo ekki meir, saurgudust þeir. Sjá hér hræsnannar dæmi.

2. Inngáng um hús=dyr Heidíngjans, héldu þeir synd bannada, en saurgast á blódi saklaus manns, sýndist þeim engann skada. Heims børnum hér, óvirdíng er, aumstøddum hjálp ad veita, Guds ords forakt, ágirnd og prakt, engin misgjørd skal heita.

3. Pílatus, sem þad formerkt fékk, fyrst ei þeim metnad sætti án dvalar sjálfur út þvi gékk embættis skyldu gætti, sakargift þá, vill fulla fá, framborna' af þeirra munni, dár=yrdin fljót, drambsemi mót, Dómarinn finna kunni.

4. Lát þér ei vera á móti ad, ef þú vilt frómur heita, af Pilató nú þjóst ad læra þad,

sem loflegt er eptir að breyta, ránglætið hans, þess heiðna manns, haldt þér mí kun tvøfalda; þeim niður fer, enn honum hér, hverr vill þann kristinn halda?

5. Á tíð stórt og hefðar-hátt, hræðast skyldir þú ekki, sannleikans gæta ætíð átt, engin kjass-mál þig blekki. Ærugirnd ljót, hofmóðug hót, hæfir síst Yfirmønnum, dramblátum þar, þú géf andsvar, þó byggt á røkum sønnum.

6. Öldúngar Júda allra fyrst upp-báru søk þrefalda: fólkinu þessu frásnýr víst, fyrirbýður að gjalda, Keisarans skatt, það segjum vér satt; sjálfur vill Kóngur heita; og Kristur sá, sem koma á, kvittun og frið að veita.

7. Hér koma fram þau réttu røk, ræðu og þánka minna! þér, Jesú! géfin var þre-føld søk, það kann eg gløggt að finna; þrefaldleg sekt, mig þjáði frekt, þar um eg klagast mætti; þrefalda syngð, og þúnga lygð, þú leiðst með søgðum hætti.

8. Frásnúið Guði allt mitt er, eðlið og líf fánenyta, øðrum því géf eg opt af mér, ill dæmi svo að breyta; en hér ámót, með elsku hót, øll Guðs børn rétt því trúa,

frá bölvun, deyd, djøfli og neyd, Drottinn réd þýdnum frá.

9. Gudi átt' eg ad greida frí, gjald, hlýdni' og þakkar-skyldur, ránglega hefi' eg haldid því, hondlad sem þræll ógyldur: audsveipnin þín, fyrir øllum skín, ástsemdar Herrann kjæri! þú baudst: gefid, (gafst sjálfur med), hvad Guds og Keisarans væri.

10. Sannlega hefi' eg hrokad mér, hærra enn vera skyldi, bod og skipun míns Herra hér, haldid í minnsta gyldi; Kóngdóm í heim, og heidri þeim, hafnadir þú og flýdir; hátignin þín, á himnum skín, hún mun birtast um sídir.

11. Rægdur varstú fyrir ránga søk, réttláti Jesú mildi! uppá þad ell mín íllsku rök, afplána verda skyldi; áklogan sú, sem þoldir þú, þess bid eg Herrann frómi, sé mitt forsvar, þá finnst eg þar, fyrir þeim stránga dómi.

19. Sálmur.

Játníng Kristi fyrir Pilató.

Lagid: Mitt hjarta! hvar til hriggist þú.

Gydíngar hoftu' af hatri fyrst, hardlega klagad Jesúm Krist, sem ádur sagt er frá,

Landsdómarinn gjørdi' ad gá, gløggt hvad þýdi framburdur sá.

2. Ak'øgun fyrsta andleg var, um þad Pílatus sinnti' ei par, ønnur um skyldu-skatt; hann vissi vel þeir søgdu ei satt, svoddan má'um þegjandi hratt.

3. En sem þeir nefndu Kónginn Krist, kom honum þá til hugar fyrst, hvad ádur heyrdi' og nam, af Júdum mælt um Messíam, ef mætti ské þad kjæmi nú fram.

4. Pílati sinni í sumum sinnst, sem um Guds ríkum hugsa minnst, Høfdingjum hræsna tídt, undirsúta frelsid frídt, fjárplógs gjarnir rækja nú litt.

5. Hirdstjórinn spurdi Herrann þá, hvert hann sé Júda Kóngur sá; en Jesús aptur tér: talar þú svo af sjálfum þér, eda søgdu adrir þvílíkt af mér?

6. Þá vard Pílatí þelid kaldt, þig hatar, sagdi' hann, fólkid allt, hvad íllt hefir þú gjørt? aptur Jesús ansar bert: er þad nærsta þeinkingarvert.

7. Mitt ríki' er ekki hédan af heim, hardt mundi annars móti þeim, strída minn maktar her, sem nú mig seldu í

naudir þér, svo nædu ekki Gýdíng-ar mér.

8. Pilatus aptur ansa vann: ertú þá Kóngur? sagdi hann: játadi Jesús því, híngad barst eg heiminn í, ad herma skyldi' eg sannleikann frí.

9. Hverr af sannleiknum sjálfur er, sá mína røddu heyrir hér. Hædnissvarr hinn tilsann: Hvad er sannleikur? sagdi hann; svo gékk burt med úrskurdinn þann.

10. Hér máttú, sál mín! heyra fyrst, Herrann Jesús er Kóngur víst, þó ekki' ad heimsins hátt, svo dan vel þú athuga átt, þad eykur gledi hjartanu þrátt.

11. Kóngs-tign þín, Jesú! eilíf er, allir þiggja sín vøld af þér, høfdíngjar hér um heim, þú lénar, géfur, lánar þeim, løndin, ríki, metord og seim.

12. Fyrir þinn kraft og frelsis hønd, forsvara Kóngar ríki' og lønd, sem er þeim undirlagt, en móti djøfli' og daudans makt, dugir eingin høfdíngja prakt.

13. Þú hefir sig ád synd og deyd, sjálf-ann djøful' og vítis neyd, hárir eitt herlegt stríd, allan svo þinn leystir lýd. Lof sé þér um eilífa tíd!

14. Á drégt þitt ríki og eilíft er, orð sannleiks því rétt stjórnar hér, þinn veldis-vøndur sá, óvini slær mér alla frá, í þeim krapti sigra eg þá.

15. En fyrst þitt ríki andlegt var, um það heimurinn sinnti' ei par, hinn fann ei hofmóð sinn, hjá þér, Jesú Herra minn! hatadi allann góðvilja þinn.

16. Undrast því, sál mín! ekki þarft, þó aðkast veraldar líðir margt, þar um þér þetta ber, ertú nú í útlegð hér, annars heims þitt føðurland er.

17. Sannleika-Kóngsins sannleiks-raust, sá þarf að elska hræsnis-laust, sem er hans undir-mann, því slægð og lýgi hatar hann, hreinhjørtudum miskunar ann.

18. Ef þú, mín sál! í Guði glødd, girnist að heyra Kóngsins rødd, gættú þá gjørla hér: hvað boda Drottins þjónar þér, þeirra kénníng raustin hans er.

19. Rannsaka, sál mín! orð það ørt, að verdur spurt: hvað hefir þú gjørt? þá Herrann heldur dóm, hjálpar engum hræsnin tóm, heldr sé trú í verkunum fróm.

20. Ef søkum þess þú ei saklaus ert, sjálfa spyr þig: hvað hefir þú gjørt? um

hvern umlíðinn dag; iðrun gjör og grát þinn haa. Guðs Son bið það færa í lag.

21. Allt hef' eg Jesú! illa gjört; allt það oð bæta þú kominn ert, um allt því eg kvittur er; allt mitt líf skal þjóna þér, þar til, bið eg, hjálpa þú mér!

20. Sálmur.

Önnur áklögun Gyðinga fyrir Pílató.

Lagið: Ovinnanleg borg er vor Guð.

Pílatus hafði prófað nú, píslar-sök Jesú gefna, klén vindtist honum Kóngs-tign sú, þá Kristur sannleik réð nefna; heims sannleik heiðra létst, hæddi Guðs sannleik mest; sannindin eiska ber, orð Drottins látum þér, kjærest þó allra efna.

2. Jafnótt þá gánga Jarlinn réð, til Júða út að bragði: enga sök þessum manni með, má eg finna, hann sagði; Gyðingar heldur hardt, Herrann klögudu' um margt, með æði, ógn og dramb, eins rétt sem meinlaust lamb, Lausnarinn ljúfur þagði.

3. Hann hefir uppæst lýðinn lands, lengi mjög víða kénndi, frá Galílæa' og

svo til sanns, um síðir allt híngað vendi. Pilatus hugði hér, hrinda þeim vanda' af sér, Heródes hafði því hirðstjórn þeim parti í til hans því herrann sendi.

4. Fyrir mig, Jesú! þoldir þú, þjáníng og beiska pínu, hjartað gleðst, því eg heyri nú, hrósað sakleysi þínu; syndin-lá sárt á mér, sök fannst engin hjá þér, svo er sakleysi þitt, sannlega orðið mitt, við málefni tókst þú mínu.

5. Lögmál Drottins þá hefndum hardt, hótar mér eptir vonum, aptur, minn Jesús ansar snart: engin sök finnst með honum, sakleysi mitt til sanns, segi' eg nú orðið hans, engin áklögun fljót, orka skal neitt á mót, mínum þol-lyndis þjónum.

6. Onitju-hjal og mælgin mín, mér til falls koma ætti; en, Jesú! blessuð þögnin þín, það allt fyrir mig bætti; skylda mín aptur er, eptir að breyta þér, þegjandi' í þýðri trú, þola, nær lið eg nú; þarf væri þess eg gætti.

7. Pílatus meinti mannvits slægð, mundi óbrigðul standa, koma vill því með kjænsku nægð, Kóng Heródi í vanda. Kunna þá aðferð enn, allmargir veraldar menn; við

Guð, og gæt þín vel, gjarn er heimur á vél, gálausum svikin granda.

8. Kross-gángan, Jesú! þessi þín, þar fyrir eflaust skédi, svo hvílast mætti sálin mín, sætt í eilífri gledi. Embættis ómak lángt, opt þó mér finnist strángt, til lofs og þókknunar þér, það vil eg gjarnan hér, líða með ljúfu gédi.

21. Sálmur.

Um Heródes forvitni og hvíta klædid.

Lagid: Jesú Kristi! þig kalla' eg á.

Þegar Heródes Herrann sá, hann vard mjøg gladur nærsta, af honum heyrt hafdi og helst vill fá, hans ásýnd líta glæsta: forvitinn mørgu frétti ad; fýsn holdsins kapp á lagdi, med bistu bragdi. Jesús tók ekki undir það, vid øllum spurníngum þagdi.

2. Margir finnast enn hér um heim, Heródis líkar réttir, Guds ord er skémt og gamn þeim, sem glens edur nýjar fréttir, forvitnin holdsins hnýsir þrátt, í Herrans leyndardóma, med fýsn ei fróma, aumri skynsemi ætla' ofhátt, aldrei til skilníngs koma.

3. Mannvits djúpfindni og menta glis, margir þá vilja reyna, ad ordi Drottins þeir gjora gis, gaman loflegt það meina. Varastú, sál mín! vítin reynd, vid þú í hæsta gyldi, þá miklu mildi, alvarlega med gódri greind, Gud vid þig tala vildi.

4. Gud gjørir ekki' ad gamni sér, glæpamønnum ad hóta, kals-mælgi honum og engin er, ad þú megir miskun hljóta; audmjúklega med allri gát, áttú um slíkt ad ræda, og fleiri fræda; en af þér heyrast aldrei lát, ord Drottins skulir þú hæda.

5. Heyri' eg um þig, minn Herra! rætt, í hjálprædis ordi þínu, allt sýnist mér þá búid og bætt, bølid í hjarta mínu. í Sakramentinu sje eg þig, svo sem í líking skjærri, med nád mér nærri; ó! hvad gledur sú ásýnd mig, engin finnst huggun stærri.

6. Heródes fýsn var hortleg sú, hann réd forvitni ginna; en mín sála af ást og trú, andvarpar þig ad finna, lofsam'eg er sú lukku-stund, þá lít eg þig, Herra prýdi! í þinni prýdi, géf mér loksins þann fagnadar-fund, þó fyrst um sinn hér bídi.

7. Þad kénnir Herrans þøgnin fróm, þar næst í annan máta: hann vill ei sír=

um helgidóm, fyrir hunda kasta láta, Drottinn forsmáir drambsamt geð, dýrflega margs þó freisti, og frekt sér treysti, hugstoltum niður hrinda réð, hógværa tál viðreisti.

8. Heródes og hans hoffólk litt um Herrann akta vildi, færði hann í eitt fatið hvítt, forsmán það heita skyldi, til Pílatus síðan sendur var, svo komst í friðar stilli, sá ofsinn illi, drambsöm öfundin áður bar, óvinskap þeirra milli.

9. Hvítt klæðið gjörði háðúng þér, Herra minn Jesú sæti! dýrðar skrúða svo skenktir mér, skínandi Guðs réttlæti, sakleysis merkið þetta þitt, þíns-Föðurs gæðskan hreina, þá þekkti alleina; hann sjer og prófar hjartað mitt, hvað sem illgjarnir meina.

10. Heiðagra sálna hópur skjær, á himnum með skikkun fríða, til heiðurs þér, Jesú Herra kjær! hvítum klæðum sig skrýða; eins hér á jörðu upp frá því, eflaust í minníng slíka, með roksemd ríka, birtust snjóhvítum búning í, blessaðir Englar líka.

11. Veittú, Jesú! þá miskun mér, meinleysis skríddur klæði, þjóni og tál-laust

med trygdum þér, í trú, von og þolinmædi, réttlætis skrúda skartid þitt, skíni á sálu minni, þó líf hér linni, eins láttú holdid einninn mitt, af=klædast þrjótsku sinni.

12. Forlíkast gjørdu fjandmenn tveir, þá fórstú þar, Jesú! milli; eg veit, mér gafstú miklu meir, miskun og fridarstilli, hjá Gudi Fødur, svo (til sanns), sjest enginn reidi lengur, né stygdar strengur, daglega milli mín og hans, minn trúr Frelsari gengur.

13. Hvar sem ófridur hreysir sér af holdsins veikleik brádum, milli kristinna manna hér, móti Guds vilja' og rádum, gakktú þar, Jesú! milli mest, med þínum fridar anda, og varna vanda, hjálpa þú, svo vér hugsum best, í hreinum kjærleik ad standa

22. Sálmur.

Um krossfestingar-hróp yfir Kristó.

Lagid: Fadir vor, sem á himnum ert.

Frá Heróde þá Kristur kom, kallar Pílatus snjøllum róm, Gydingalýd, og ljós gaf røk, Lausnarinn hefdi enga søk, samþykkur væri og sér til þess, sjálfur Kóngurinn Heródes.

2. Sannlega Drottinn sakleysid, sjer, eiskar bædi' og styrkir med, hjarta og munnu hvers eins manns, hlýtur ad þjóna vilja hans. Málefnid gott fær gódann róm, gæt þess, mín sál! og vertú fróm.

3. Sidur Gydínga sá var þá, sakamann einn þeir skyldu fá, um Páska tímann frá píslum frí, Pílatus átti' ad gégna því. Í frelsis minníng úr Egyptó, aldrei baud Drottinn svoddan þó.

4. Sjá til, mín sál! ad sidvaninn, síst megi villa huga þinn, fordastú honum ad fylgja hér, framar enn Guds ord leyfir þér. Gód meiníng enga gérir stod, gylda skal meira Drottins bod.

5. Pílatus Júdum sagdi svo: sjáid nú gløggt um kosti tvo, eg býd hér Jesúm ydur fram, eda mordíngjann Barrabam. Hann meinti' ad yrdi helst med því, Herrann frá dauda géfinn frí.

6. Þú sær nú gløggt af þessu sjed, þar sem Drottinn er ekki med, í verki, áformi' og vilja manns, verda til einkis rádin hans; sérvitska holdsins svikul er, svo sem Pílatus skédi hér.

7. Yfirmennirnir allra fyrst, óskudu' ad Drottinn krossfestist, almúgann svo í annann stad, eggjudu mest ad bidja um þad, Barrabbas's útlausn skyldi ské, skilinn Jesús frá lífi sé.

8. Veraldar dæmin varast skalt, vogadu ekki ad gjøra þad allt, sem Høfdíngjarnir nú hafast ad, þó heimurinn kalli loflegt þad; ef blindur leidir blindann hér, bádum þeim hætt vid falli er.

9. Hverr þig eggjar á illverk brád, aldrei gakk þú med þeim í ráð, vinn þú þad ei fyrir metord manns, ad missa Guds nád og vinskap hans; hverugur annars bætir bøl, þó bádir rati' í straff og kvøl.

10. Yfir-mønnunum er því vandt, undirsátarnir hnísa grant, eptir því sem fyrir augun ber, audnæmast þó hid vonda er; hvad Høfdíngjarnir hafast ad, hinir ætla sér leyfist þad.

11. Ill eptirdæmi á alla grein, eru samlíkt vid milnustein, viljir þú vera' af fári frjáls, festu hann aldrei þér vid háls, í Guds ótta frá þér glæpum hrind, gód vertu ødrum fyrirmind.

12. Húsfrú Pílatí holl gaf ráð, hefði hann betur að því gáð; góðar kvinnur þess gæti mest, gjarnan ástundi dæmin best. Abígael fær æru' og sæmd, ílla Jessabel verður ræmd.

13. Set eg það nú í sinni mér, sæti Jesú! að gæta' að þér: allir hrópuðu allt um kríng, yfir þig dauða og krossfestíng, sem lamb meinlausast þagðir þú, þar af stendur mér huggun trú.

14. Lögmálsins bölvan bitur og sterk, banvænn djöfull og öll mín verk, þó hrópa vilji nú hvert fyrir sig, hefnd og fordæmíng yfir mig, nýt eg, minn Jesú! þín í því, frá þeirra klögun verð eg frí.

15. Afellis dómsins ógna hróp, ystu mikranna vein og óp, aldrei mun koma að eyrum mín, eyrun blessuð fyrst heyrðu þín, kall og háreysti kríngum sig, frá kvöl og ángist það frelsar mig.

16. Hrópar nú yfir mér himin og jörð, helgun, frið, náð og sáttargjörð, hvert helður eg geng út eða inn, í þínu nafni, Jesú minn! bænar hróp mitt í hreinni trú, himneskum Guði þókknast nú.

17. En þér til heidurs alla tíd, Englar Drottins og kristnin fríd, hrópar nú bædi á himni og jørd: Hósanna, lof og þakkar-gjørd! Amen segir og uppá þad, ønd mín gladvær í hverjum stad!

23. Sálmur.

Um Kristi Húdstrýking.

Lagid: Oss lát þinn anda styrkja.

Pílatus Herrann hærsta, húdstrýkja lætur þar. Nakinn vid stólpann stærsta, strengdur þá Jesús var, stríðsmenn med svipum hrøktu hann; sál mín! hér sjá og skoda, hvad Sonur Guds fyrir þig vann.

2. Helgasta holdid fríða, frá hvirfli il-jum ad, Drottni vard sárt ad svída, svall allt af benjum þad, hverr hans líkama limur og æd, af sárum sundurflakti, sú hýting mjøg var skjæd.

3. Blessadur dreyrinn dundi, Drottins-lífs-ædum úr, sem regn þad hradast hrundi, himins í dimmu skúr, blánadi hold en bólgnadi und, Sonur Guds sárt var kvalinn, saklaus á þeirri stund.

4. Eg var, sem fjøtrum færdur, fángelsi þúngu í, á ønd og samvitsku særdur, syndin mín olli því, sú daudleg sálar sóttin hér, um hverja æd út sér dreifdi, ekkért fannst heilt á mér.

5. Svipan løgmálsins lamdi, líf og sál heldur frekt, óttinn kvalanna kramdi, kominn var eg í sekt, banvænlegt ordid mitt vár mein, hjartad af hrigdum stundi, hvergi fékkst lækníng nein.

6. Sástú þá, Jesú sæli! sár mín óbærileg, til launar þínum þræli, því létstú binda þig, gékkst svo undir þá grimdar kvøl, ad eg kvittadur yrdi, vid eilíft hrigdar bøl.

7. Sjúkdóm minn sjálfur barstú, svo vard eg heill med því, hørmúngum hladinn varstú, frá hrigdum er eg nú frí, hegníng þú fékkst svo hefdi' eg frid, benjar þínar mér bættu, bót sú þar átti vid.

8. Hjartad vill hrædslan kreinkja, med hørdum sorgar stíng, þegar eg gjøri ad þenkja, um þína húdstrýkíng, aví! eg gaf þar efni til, þú einn galdst þrjótsku minnar, þess nú eg ydrast vil.

9. Því féll eg nú til fóta, Frelsarinn Jesú! þér, láttú mig nafns þíns njóta,

náð og vægð sýn þú mér, eg skal með hlýðni heiðra þig, nú og um eilífð alla, þá huggar þú, Herra! mig.

10. Gleðstú, mín sál! þig græddi, Guðs Sonar heilagt blóð, þó synd og sorgin mæddi, sjá! hér er lækníng góð, náð fyrir reiði nú er vís, brot þrælsins Herrann bætti, bar því síns Föðurs hrís.

11. Skoða þú skyldu þína, skírlega, sál mín! nú: Sonurinn sig lét pína, svo læknuð yrðir þú; heilbrigð þjóna þú honum rétt, með trú, hollustu' og hlýðni, haf gát á þinni stétt.

12. Þóknist honum að þjaka, þitt hold örkumslum með, þýðlega því skalt taka, þolinmódt hjarta-geð, ásjer Drottinn og elskar best; Lausnara líkjast þínum, lof er þér allra mest.

13. Ekkért má sóma síður, sl-kátur þrællinn er, þá Herrann harmkvæli líður, haf slíkt í minni þér; hrigðar-mind hans er heiður þinn. Lát mig það læra' og halda, ljúfasti Jesú minn!

24. Sálmur.

Um purpurann og þyrni-kórónu.

Lagid: Til þín heilagi Herra Gud!

Illvirkjar Jesúm eptir það, inn í þinghúsid leiddu, afklæddu fyrst, og fljótt þángad, fólkid allt koma beiddu, purpura-klædis forna flík, (fást mátti valla hádúng slík), yfir hans benjar breiddu.

2. Helgunar klædid hafdi' eg mist, hlaut því nakinn ad standa; Adam olli því allra fyrst, arf lét mér þann til handa; syndanna flík eg færdist í, forsmán og minkun hlautst af því, med hverskyns háska' og vanda.

3. Burt-tók Jesús þá blygdun hér, þeirann því lét sig pína, réttlætis klædnad keypti mér, kann sá fagurt ad skína; athvarf mitt jafnan er til sanns, undir purpura kápu hans, þar hyl eg misgjörd mína.

4. Þyrni-kórónu þúnga þeir, þreyngdu ad Herrans enni, bál-eldi heitum brenndu meir, broddar svídandi' í henni, augun hans bædi og andlit med, allt af blódinu fyllast réd, slíkt trúi' eg kvala kénni.

5. Fyrir óhlýdni Adams var, øll jørdin lýst í banni, ávøxt því slíkann af sér bar, ord Guds trú' eg þad sanni; þessum bølvunar þyrni = krans, þreyngt var ad høfdi Lausnarans, til huggunar hreldum manni.

6. En Jesú hlýdni aptur hér, allri jørd blessun færir, heilnæmann ávøxt húu því ber, hverja sképnu vel nærir. Fyrir gædskunnar gjørníng þann, gøfgi, lofi og prísi hann, hvad sig um heiminn hrærir!

7. Bølvan mér yfir høfdi hékk, hétud í løgmáls brædi; en Jesús hana undir gékk, svo aptur eg blessun nædi; Gud minn kórónu gaf mér þar, gjædsku og dýrdar eilífrar, hér og á himnum bædi.

8. Reyr = staf honum í hønd med spé, Hyrdstjórans þrælar fengu, heilsudu Kóngi og krupu' á kné, kals ord á víxl þá gengu, reyrnum hrøkktu um høfud hans, hrækktu í andlit Lausnarans, med kvala = kappi straungu.

9. Þá þú gengur í Guds hús inn, gæt þess vel, sál mín fróma! hæd þú þar ekki Herra þinn, med hegdun líkamans tóma, beygdu holdsins og hjartans kné, heit:

bæn þín ástar-kvedja sé, hræsnin mun síst þér sóma.

10. Sjálfs míns verdskuldun sje eg hér, svoddan átti' eg ad lída, um eilífd þá, sem aldrei þver, med ógn og sárum kvída, hefdi mér ekki hørmúng þín, hjálpad, Jesú! frá þeirri pín. Blessad sé nafn þitt blída!

11. Øll þín læging er upphefd mín, ástkjæri Jesú mildi! heidur er mér ad hádúng þín, hverr sem mér niðra vildi, høggin, sem leidstu, hressa mig, á himnum verd eg nú fyrir þig, metinn í mesta gyldi.

12. Medan lífs æd er í mér heit, eg skal þig, Drottinn! prísa, af hjartans grunni' í hverjum reit, heidur þíns nafns auglýsa, feginn vil eg í heimi hér, hlýda og fylgja í øllu þér; lát mér þína lidsemd vísa!

25. Sálmur.

Um útleidslu Kristi úr þing-húsinu.

Lagid: Konúng David, sem kénndi

Lands-dómarinn þá leiddi, Lausnarann út med sér, Gydingum andsvør

greiddi, glögglega og svo tér: Þér sjáid þennann hér! sannlega ydur eg segi, søk finnst med honum eigi, sú dauda = dóms verd er.

2. Þá gékk Jesús út þanninn, þyrni og purpura bar, sagdi: sjáid hér manninn! sjálfur dómarinn þar; Gydingar gáfu svar: burt med hann, svo þeir segja, sá skal á krossi deya; ósk þeirra ein sú var.

3. Ord og afsøkun gyldti, engin í þessum stad, heiptin svo hugann fyllti, hjartad vard forblindad; sídast þeir søgdu þad: ljóslega lífs = straffs krefdi, løgmálid, því hann hefdi, gjørt sig Guds Syni ad.

4. Rétt løg, sem ritud finnast, rángfærdu Júdar hér, oss ber þar=á ad minnast íll dæmi fordumst vér, dómurinn Drottins er, hinn þó med heiptum klogi, og hreinann sannleik aflagi; sjái Valds=menn ad sér.

5. Þí eg heyri, minn Herra! hvørsu þú kvalinn varst, gjørvøll vill gledin þverra, gaddstú mín nærsta hardt, því eg braut mikid og margt; en þá mér Gudspjøll greina,

gløggt þitt sakleysi hreina, hjartad fær huggun snart.

6. Athuga, sál mín! ættum, útgaungu Drottins hér, svo vid rétt minnast mættum, hvad miskun hans veitti þér; hyggjum ad, hann út ber, þyrni=kórónu þétta, þar med purpurann létta, blár og blódugur er.

7. Med blód=skuld og bølvun stránga, beiskum reird kvala-hnút, áttum vid greidt ad gánga, frá Guds nád rekin út, hrakin í heljar sút, íklædd forsmánar flíkum, fráskúfud Drottni ríkum, nakin og nidurlút.

8. O synd! ó syndin arga! hvad íllt kémur af þér? ó hvelju meinsemd marga, má Drottinn lída hér! þitt gjald allt þetta er, blindad hold þig ei þekkti, þegar þín slærd mig blekkti. Jesús miskuni mér!

9. En med því út var leiddur, alsærdur Lausnarinn, gjørdist mér vegur greiddur, í Guds nádar=ríki inn, og eilíft líf annad sinn, blódskuld og bølvun mína, burttók Guds Sonar pína. Dýrd sé þér, Drottinn minn!

10. Utgeng eg ætíd sídan, í trausti Frelsarans, undir blæ himins blídann, blessadur

víst til sanns, nú fyrir nafnid'hans, útborid lík mitt lidid, legst og hvílist í fridi, sál fer til sælu = ranns.

11. Dýrdar Kórónu dýra, Drottinn géfur mér þá, réttlætis skrúdann skíra, skal eg og einnig fá, upprisu = deginum á, hærstum heidri ti'reiddur, af heilögum Eng'um leiddur, í sæ'u þeim sjálfum hjá.

12. Svo munu Guds Englar segja: sjáid nú þennann mann! hvern allskyns eymd réd beygja, ádur í heimsins rann, opt var þá hreldur hann, fyrir blód Lambsins blída, búinn er nú ad strída, og sælann sigur vann.

13. Þá muntú, sál mín! svara, sýngjandi fögrum tón; lof sé mínum Lausnara! lamb Guds á hærsta trón, sigur gaf sínum þjón, um blessadár himnahallir, honum segjum vér allir, heidur, med sætum són!

14. Son Guds ertú med sanni, Sonur Guds, Jesú minn! Son Guds, syndugum manni, sonar = arf skenktir þinn, Son Guds einn eingétinn; Syni Guds sýngi gladur, sérhverr lifandi madur, heidur í hvert eitt sinn!

26. Sálmur.

Samtal Pílatí vid Kristum.

Lagid: Hærsti Gud Herra mildi.

Hér þá um Guds Son heyrdi, heid=inn Landsdómari, hann spyr (því hræd=ast gjørdi): hvadan vor Drottinn sé? en Jesús þýdur þagdi, (þad og vel maklegt var); Pílatus brádt ad bragdi, bistist og aptur sagdi: vilt þú ei veita svar?

2. Mín er, þad mátt þú játa, maktin svo tignarlig, eg má vel lausann láta, líka krossfesta þig. Jesús svarar og seg=ir: síst átt þú vald á mér, ef þér væri þad eigi, ad ofan géfid, svo megir, heid=ri þeim halda hér.

3. Sá hefir synd enn meiri, er seldi mig þér á hønd. Pílatus hygg eg þad heyri, hann grundar máin vønd. Gjørdi strax grida leita, gáfu Prestarnir ans: vægd ef þésum vilt veita, víst mátt þú ekki heita, kjær vinur Keisarans.

4. Heidíngjar halda gjørdu, hjá = gudir þeirra senn, børn ættu álin á jørdu, eins

og holdlegir menn; hann óttast hér ef væri, Heirann Godanna kyns, hugdi því helst ad bæri, hyggilega framfæri, ransókn réttdæmisins.

5. Skurdgod sín heidnir héldu, hafandi í mestu akt, forgéfins hug sinn hrédu, hræddir vid þeirra makt; ó! hversu framar ætti, einn sérhverr kristinn mann, óttast Drottins almætti, med ást og hlýdunar hætti, sem stoltum steypa kann.

6. Af stórri makt sig réd stæra, stoltur Pílatus hér, rétt mál til rángs ad færa, reiknadi leyfilegt sér; kann vera margann megi, meiníng sú villa þrátt, þó lögin brjóti og beigi, bannad sé þeim þad eigi, fyrst vald þeir hafa hátt.

7. Gud er sá völdin géfur, gæti þess ædri stétt, sitt léni hverr einn hefur, hér af Drottni tilsett, hann lét þig, heidur hljóta, heidrast því af þér vill; virdíngar vel mátt njóta, en varast drambsemi ljóta, róg og rángindin íll.

8. Yfirvald einn Gud sendi, undirmenn gæti þar ad, sverd Drottins hefir í hendi, heidra skulúm vér þad, hlýdugir fridi

halda, hlífi og forsvari ná, þverlyndis þrjótskan kalda, þúnglegri hefndar-gjalda, ad vísu sér vænta má.

9. Eins sem hverr einn misbrýtur, eptir því straffast hann, hardari hefndir hlýtur, hinn sá meira tilvann; þeim mun ei plágan þverra, sem þrjótskast í synda-rót, sá þjón á von hins verra, sem vilja þekkir síns Herra, þó gjörir þvert á mót.

10. Vardveiti Valdsmenn alla, vor Gud í sinni stétt, svo varist í vondsku ad falla, vel stundi løg og rétt; hinir í hlýdni standi, hverr svo, sem skyldugt er, hrein trú og helgur vandi, haldist í voru landi, Amen, þess óskum vér!

27. Sálmur.

Pílatí samtal vid Gydinga á dómstólnum.

Lagid: Skaparinn stjarna, Herra hreinn.

Pílatus heyrdi hótad var, honum Keisarans reidi þar, útleiddi Jesúm annad sinn, uppsetst þegar á dómstólinn.

2. Gydingum sídan sagdi hér: sjáid þar ydar Köngur er. Þeir bádu: tak

þennann burt frá oss; brádlega lát hann deyja á kross.

3. Skal eg krossfesta Kóng ydvarn; kallar Pílatus hædnis = gjarn; engann Kóng segja þeir aptur hér, utan Keis= arann høfum vér.

4. Gudspjalls historían hermir frá, heiti sá stadur Gabbatha, háa stein= stræti þýdir þad. Þar mátt þú, sál mín! gæta ad.

5. Vei þeim dómara' er veit og sjer, víst hvad um málid réttast er, vinnur þad þó fyrir vinskap manns, ad víkja af gøtu sannleikans.

6. Pílatus Keisarans hræddist heipt, ef honum yrdi' úr vøldum steypt, þetta sem helst nú varast vann, vard þó ad koma yf= ir hann.

7. O vei! þeim sem ad órétt løg, um= gángast og þau tídka mjøg, sannleiknum meta sitt gagn meir, svívirdíng Drottni gjøra þeir.

8. Huga sný eg og máli mín, minn gódi Jesús! enn til þín: Pílatus Kóng þig kallar hér, krossfesting Júdar óska þér.

9. Víst ertú, Jesú! Kóngur klár, Kóngur dýrdar um eilíf ár, Kóngur Engl- anna, Kóngur vor, Kóngur almættis tignar-stór.

10. Þó stódstú bundinn þar fyrir dóm, þó leistú hróp og kvala-róm, afsegja gjördu allir þig, undrar stórlega þetta mig.

11. O Jesú! það er játníng mín: jeg mun um sídir njóta þín, þegar þú, dýrd- ar Drottinn minn! dómstól í skýjum set- ur þinn.

12. Frelsadur kém eg þá fyrir þinn dóm, fagnadar-sælann heyr' eg róm, í þínu nafni útvaldir, útvalinn kalla mig hjá sér.

13. Kóng minn, Jesú! eg kalla þig, kalla þú þræl þinn optur mig, Heirra-tign enga' ad heimsins sid, held eg þar mega jafnast vid.

14. Háa stein-strætid heimsins sleipt, hefir mér opt í vanda steypt, þángad lét Jesús leida sig, svo líknin hans komi yf- ir mig.

15. Jesú! þín kristni kýs þig nú, Kóng- ur hennar einn heitir þú, stjórn þín henni

svo haldi vid, ad himneskum nái dýrdar frid!

28. Sálmur.

Um Pilatí handa-þvott og dóm.

Lagid: Nú bid eg, Gud! þú nádir mig.

Pílatus sá ad sønnu þar, sín rád máttu ei gylda par, upphlaup sér búid hrædd-ist hann, hugdi ad stilla vanda þann, fullnægja vildi fólksins bón, svá skyldi Jesús daudans tjón, sannleika engum sinnti meir, svo dæmdi allt, sem beiddu þeir.

2. Hendur í vatni þar nam þvo, þar nærst vid Júda mælti svo: sjálfir um ydur sjái þér, saklaus vid réttláts blód eg er. Allur almúginn uppá þad, and-svarar greidt í þessum stad: hans blód (þó nú hann kvelji kross), komi' yfir børn-in vor og oss!

3. Pilatus hafdi prófad þar, píslar-søk Drottins engin var, fyrir og eptir eins réd hann, úrskurda Jesúm saklausann, þó mót samvitsku sinni þvert, sjálfur viljandi dæmdi bert. Gud géfi ad Yfirvøldin vor, varist þau dæmin glæpastór!

4. Hvad margur nú í heiminum, hér fyrir lastar Pílatum, sem þó eiskar og ykkar mest, athæfi hans og dæmin verst? óttinn í dómi opt fær sess, yfir-Herrarnir njóta þess; almúgans hrøsun olli því, illgjarnir skálkar hlaupa frí.

5. Ábata-von og vina-hót, verkin dylja, þó séu ljót, líka kémur sú fordild fram, sem forsvarad gétur Barrabam; géfst þá raunin hvad gylda skal, gull-túngan sú, sem Achan stal, máské og þyggi mútur hinn, meir enn Pílatus þetta sinn.

6. Eg spyr: hvad veldur ódygd flest, eykst nær daglega' og fjølgar mest? umsjónarleysi' er orsøk hærst, egin gagnsmunir þessu nærst, miskun, sem heitir skálka-skjól, skygnist eptir um fánýtt hól, óttin løgin svo þvíngar þrátt, þora þau ekki ad líta hátt.

7. Fyrir fólkinu þegar þar, þvodi Pílatus hendurnar, fyrir Gudi, sér þann gjørdi grun, gylda muni sú afsøkun. Varastú, madur! heimsku hans, hér þó þú villir sjónir manns, almáttugs Drottins augsýn skjær, allt þitt hjarta ransakad fær.

8. Viltú þig þvo, þá þvo þú hreint, þel hjartans bædi ljóst og leynt, ein laug er þar til edla góð, ydrunar = tár og Jesú blód; grát þína synd, en set þitt traust, á Sonar Guds pínu efalaust, lát af illu, en ykka gott, allann varastú hræsnis þvott.

9. Blóds-hefnd á sig og børn sín med, blindadur lýdur hrópa réd, efleist svo þessi óskin køld, enn í dag bera þeir hennar gjøld; athuga = gjarn og ordvar sért, eink= um þegar þú reidur ert, formæling illann finnur stad, fást mega dæmin uppá þad.

10. Drottinn Jesú! sem dæmdur varst, dómari kémur þú aptur snart, Dóms = menn láttú til dýrdar þér, Dómana vanda rétt, sem ber; þvo þú vor hjørtu' og hendur med, hrein trú vardveiti rósamt géd; þitt blód flekklaust, sem flódi' á kross, frelsi þad børn= in vor og oss!

29. Sálmur.

Um Barrabas frelsi.

Lagid: Eins og sitt barn, fadir ástargjarn.

Seldi Pilatus saklausann, Son Guds til krossins dauda; upphlaups = madur

sá vig eitt vann, Þá frelsi fann, fékk líf, en misti nauda.

2. Í mirkva=stofu sá bundinn beid, Barrabbas trú' eg hann heiti. Má hér finnist ein merking greid, um mannkyns neyd, mjøg skír ad øllu leiti.

3. Barrabbas frá eg Fødurs nid, flestir lærdir menn þýdi: Adam líkist þar eflaust vid, og allt hans lid, sem áfell daudans kvídi.

4. Upphlaups=madur hann ordin var, þá eplid í munn sér leiddi, sjálfs Guds bodordi sinnti' ei þar, og sídan þar, sig og allt mannkyn deyddi.

5. Í djøfuls fjøtrum fastur lá, fánginn til eilífs dauda: allir hans nidjar útifrá, med eymd og þrá, áttu von kvala' og nauda.

6. Hér þá Jesú var heldid kaldt, af heidnu dæmt Yfirvaldi, fékk Adam aptur frelsid snjallt, og fólk hans allt, sem fagnar því lausnar gjaldi.

7. Nú fyrst eg Adams nidji er, nær mér gengur þad dæmi; sál mín! set slíkt

fyrir sjónir þér, og sjáðu hér, sannferðugt læðóms nœmi.

8. O! hvað opt hef' eg aumur gért, uppreisn mót Drottins anda! daglega því hans boðorð bert, svo braut eg þvert, mér bar þó í hlýðni, að standa.

9. Mun og ekki við manndráp frí, mína sál þrátt eg deyddi, íll dœmin gáfust af mér ný, og nauðir í, náúngann þar með leiddi.

10. Ofrœgur er eg orðinn mest, allar sképnur það sanna, fáráðum ekkért forsvar sjest, fángelsið verst, fyrir því hlýt eg kanna.

11. Í myrkvastofu' eg bundinn bíð, bølvun løgmáls mig hrœðir, dapurt nálægist dauðans stríð, og dómsins tíð, daglega sorgin mœðir.

12. Heyri eg nú þann hjálpar róm: að hafir þú, Jesú mildi! fyrir mig liðið líflátsdóm, þín líknin fróm, lausann mig kaupa vildi.

13. Sú heilaga' aflausn hrigð og sút, af hjarta mínu greiðir, syndanna leysir

hlekkja = hnút, og hér næst út, úr hørdu fángelsi leidir.

14. Hvad dauda saknæmt sást á mér, (svoddan eg miskun þekki), til dauda allt var dæmt á þér, minn Drottinn! hér, dóm=inum kvídi' eg ekki.

15. Líf mitt og sál þig lofar nú, leyst frá daudans fángelsi, eg lifi' eda dey, þad er mín trú, óbrigdul sú, í þínu, Jesú! frelsi.

16. Himneskri Páska=hátíd á, hef' eg nú þess ad bída, miskvastofunni frelstur frá, eg fagna þá, í flokki' útvaldra lýda.

17. Svo er nú Barrabas ordinn frí, Adams og eg hans nidji; hver kristin sála heimi í, vorn Herra því, *heidri, lofi, tilbidji!

30. Sálmur.

Um Kristí kross = burd.

Lagid: Uppá fjallid Jesús vendi.

Strids = menn Krist úr kápu færdu, og klæddu hann sínum búning' í, sollnar undir sárt vid hrærdu, þær svidu' og blæddu uppá ný, á blessudu sínu baki

færdu, hann bar sinn kross og mædd-ist því.

2. Skédi svo á samri stundu, Símon nokkurn bar þar ad, framandi mann, er gékk um grundu, gripu Júdar þann í stad, krossinum á hans herdar hrundu, hann gékkst naudugur undir þad.

3. Þeir, sem (sál mín!) syndir drýgja, samvitskunni þvert á mót, undir Drottins endurnýja, ef ekki gjøra á løstum bót; vid skulum frá þeim flokki flýja, og fyrirgéfn-íngar bidja' af rót.

4. Uppá heimsins óþakklæti, er hér dæmi ljóst til sanns, margann læknadi Son Guds sæti, sjúkann medal almúgans, nú var ei neinn, sem bølid bæti, og bæri med hon-um krossinn hans.

5. Símon bædi' og syni hans báda, sjálf hér nefnir historían, gudhræddur skal njóta náda, og nidjar margir eptir hann, miskunsemd vid menn fáráda, minnast Gud og launa kann.

6. Framandi madur mætti Kristi, med honum bar hans þúnga kross. Hér má finna, hvern þad lystir, hreina þýding uppá

oss. Gydínga fólk þá Guðs náð missti, gafst Heiðíngjum dýrðar hnoss.

7. Synda undir ýfast mínar, opt á hverri stundu nær, samvitskunnar sorg ei dvínar, svíða-meinið illa grær, blessaðar, Jesú! benjar þínar, bið eg mýki' og lækni þær.

8. Þessi krossins þúnga byrði, þér var, Drottinn! lögð á bak, svo fyrirmindan fyllt sú yrði, þá fórnar-viðinn bar Ísaak, sá þinn gángurinn sorgar stirði, af sálu minni tók ómak.

9. Minnist eg á pjáníng þína, þig sú mæddi byrðin stríð, sannlega fyrir sálu mína, svoddan leið þín gæðskan blíð; vegna þess mér virðstu' að sýna, vorkunsemi nær eg líð.

10. Hold er tregt, minn Herra mildi! í hörmúngunum að fylgja þér, þó eg feginn feta vildi, fótspor þín sem skyldugt er, viljinn minn er í veiku gyldi, þú verður því að hjálpa mér.

11. Elsku géð svo þitt eg þekki, þjáðum vi'tú sýna lið, láttú mig, Drottinn! einann ekki, í ánauð minni, þess eg bið, nafnið mitt,

þó naudir hnekki, náð þín blessud kannist vid.

12. Komir þú undir krossinn stránga, kristin sála! gæt þess hér, ef holdid tekur ad mögla' og mánga, minnstú hver þín skyldan er, láttú, sem þú sjáir gánga, sjálfann Jesúm undan þér.

13. Undir krossi íllvirkjanna, aldrei hér þig finna lát, varastú glæpi vondra manna, á verkum þínum hafdú gát, ykka bæn og ydrun sanna, elska gjarnan hóf og mát.

14. Haf þú, Jesú! mig í minni, mædu' og daudans hrelling stytt; börn mín hjá þér forsjón finni, frá þeim öllum vanda hritt, láttú standa' á lífs-bók þinni, líka þeirra nöfn, sem mitt!

31. Sálmur.

Prédikun Krists fyrir kvinnunum.

Lagid: Sá frjáls vid lögmál fæddur er.

Fólkid, sem Drottni fylgdi út, fylltist margt ángri hördu, kvinnurnar grétu sárt med sút, sem hans kvöl aumkva gjördu.

2 Snéri til þeirra Son Guds sér, sagdi þá Herrann mætur: grátid þér ekki yfir mér, ó! Jerúsalems dætur!

3. Sonu ydar og egin eymd, eflaust þér gráta megid, nálgast sú tíd, sem nú er geymd, nær þér harmandi segid:

4. Sæl nú óbyrjan barnlaus er, og brjóst þau ei sogin vóru, hrynji yfir oss hálsarnir, hædir og fjøllin stóru.

5. Ef gjørt er svo vid þad græna tré, (géta hverr til þess nædi), hvad hid þornada þá mun ské? þad tiű' eg Jesús rædi.

6. O! hvad veraldar virdíng er, vølt og svikul ad reyna, gjæt þess, mín sál! og sjádu hér, sannprófad dæmid eina:

7. A Pálma=sunnudag sjálfur inn, Son Guds í borg nam rída, ástvinir hans þad sama sinn, súngu lof án alls kvída.

8. Fim døgum sídar sjálfur út, særdur med kross nam gánga, þad hlutu' hans vinir ad sjá med sút, sorg hjartans báru strånga.

9. Hafi svo verid vølt og flá, verøldin Herra sínum, hvers má sér vænta þrællinn þá? þess gæt í huga þínum.

10. Þeim, sem hún býður blíðleik sinn, búin er sorgin mesta; hirðtú því aldrei huga þinn, við hana, mín sál! að festa.

11. Sannlega skyldugt sem' eg mér, sára þá kvøl að gráta, sem, Drottinn Jesú! þúngt að þér, þreyngdi í allann máta.

12. Samt er þér ekki þént með því; þótt eg þig aumka vildi, eilífa hátign ertú í, upphafinn, Jesú mildi!

13. Þar má nú heldur aukast af, ángur samvitsku minnar, orsøk eg til og efni gaf, allrar hørmúngar þinnar.

14. Ei síði hef' eg aukið þér, ofþúngt með syndum mínum, glæpanna, sem eg gjørði hér, galdstú á holdi þínu.

15. Hræðist eg mér sé hulin geymd, sú hefndar pínan stránga, því eg vann til að eilíf eymd, yfir mig skyldi gánga.

16. En þó gleð eg mig aptur við, áværtinn kvala þinna, þaraf øðlast eg frelsi og frið, og forlát synda minna.

17. Angistin sár og sorgar-lát, er sál' helst þjáðu mína, snýst í føgnuð og feginsgrát, fyrir þá miskun þína.

18. Bið eg nú, Jesu blíði! þig, sem bót mér gjørðir vinna: lát engann gjalda eptir mig, íllsku né synda minna!

32. Sálmur.

Um græna og visna trjeð.

Lagið: Nú kom heiðinna hjálpar. ráð.

Greinir Jesús um græna tréð, getur hins visna einnig með. Við skulum sál mín! skoða' á ný, skírann lærdóm á máli því.

2. Fljófgunar eikin vøkvuð væn, vel-blómguð stóð með laufin græn, þegar á jørðu sást til sanns, Son Guðs íklæddur holdi manns.

3. Lífsins ávexti ljúfa bar, læknaði Jesús sóttirnar, frá djøfli leysti' og dauðans pín, daufum gaf heyrn, en blindum sýn.

4. Af hverri grein draup hunáng sætt, hjálpræðis kénníng' fékk hann rædt, øll hans umgengni ástúðlig, ángráðar sálir gladdi mjøg.

5. Guði var þekkt það græna tréð, gløddust himnar og jørðin með; í hans

fæding þad vitnast vann, og vid Jórdan, þá skírdist hann.

6. Réttlætis allann ávøxt bar, inn = til kross = dauda hlýtinn var, saklausa lambid Son Guds einn, af synd og lýtum klár og hreinn.

7. Þó mátti ei þad edla tré, ángur= laust vera' á jørdunni, Guds reidi storm= ur geysa vann, gékk því refsíngin yfir hann.

8. Ef þú spyr ad: hvad valda vann, vildi Gud láta saklausann, Soninn kom= ast í sorgir þær, sem honum var þó hjarta kjær?

9. Þú skalt vita ad visnad tré, var mannkyn allt á jørdunni, ofan ad rótum uppþornad, ávøxt ránglætis færdi þad.

10. Skadsemdar tréd sem skémdi jørd, skipadi Drottins reidi hørd, upphøggva, svo þad ekki þar, akrinum sé til spillíngar.

11. Vor Jesús mønnum vægdar bad, vinnast mátti' ei ad fengist þad, utan hann tæki uppá sig, íllverka gjøldin hriggilig.

12. Herrann íklæddist holdi þá, híngad kom til vor jørdu á, visnadri eik gafst

vøkvan góð, þá varð úthellt hans dýra blóð.

13. Saklaus því leið hann sorg og háð, syndugt mannkyn svo fengi náð, hið græna tréð var hrakið og hrist, hér af það visna blómgaðist.

14. Guðs dýrðar sæti sitt hold í, Sonurinn mátti' ei hefja því, fyrr enn í heimi harða neyð, hafði þolað og krossins deyð.

15. O! hvað manns hold er heimsku fyllt, hryggilega úr máta villt, vijandi, í løstum liggur það, leikur sér allskyns glæpum að.

16. Margir ætla fyrst ekki strax, áfellur hefndin sama dags, Drottinn þá aldrei muni meir, minnast á það, sem gjørðu þeir.

17. Því góða trénu þyrmt var síst, þurrum fausk mun þá bilið víst; hafi Faðirinn hirt sinn Son, hefndar mun þrællinn ega von.

18. Ef nú Guðs mildin ástúðlig, óhegnda, sál mín! líður þig, hans þolinmæði haldtu hér, hjálpræðis meðal gefið þér.

19. Visnad tré eg ad vísu er, vægdu, réttlætis Herra! mér, gædskunnar eikin græn og fín, geymdu mig undir skugga þín.

20. Von er ad mér sé mótkast víst, mun eg umflýja daudann síst, holdid má ei fyrir utan kross, eignast á himnum dýrdar hnoss.

21. Tæpti eg mínum trúar = staf, á tréd, sem drýpur húnáng af, sjón hjartans øllu ángri í, upplýsist ræt eg smakka af því.

22. Þegar mér gánga þrautir nær, þér snú þú til mín, Jesú kjær! hjartad hressi og huga minn, himneskur nádar = vøkvi þinn!

33. Sálmur.

Um Kristí krossfestíng.

Lagid: Konúng David, sem kénndi.

Kom loks med krossins byrdi, Kristur í Hausa = stad: (o: þjódur frá eg hann yrdi) edik galli blandad, honum þeir héldu ad: Drottinn vor dýrdar mildi, drekka þó ekki vildi, þá hann smakkadi þad.

2. Fals undir føgru máli; fordildar hræsnin ber, vinátta temprud táli, og trúarlaus ydran hér, edik gall = blandad er,

svoddan súrdreggja víni, (þó sjálfst glislega ski i), Herrann hrindir frá sér.

3. Það tek eg víst til þakka, þá þú vilt, Drottinn kjær! súrt með þér sjálfum smakka. Sé þín miskunin skjær, í hverri neyð mér nær! gall-beiskju bølvunarinnar, og bikarinn heiptarinnar, burttak þú frá mér kjær!

4. Nakinn Jesúm á jørðu, Júdar krossfestu þar, með heiptar sinni hørðu, hendur og fæturnar, teigt allt og togað var, gékk svo járn-gaddur nístur, gégnum lófa og ristur, skinn og bein sundur skar.

5. Tveggja morðingja milli, miskunar Herrann hékk, spádóminn svá eg svo fylli, sem fyrr meir um það gékk, ræðir svo Ritníng þekk: þjóninn minn sá einn útvalinn, er með spillvirkjum talinn, forsmán mjøg þúnga fékk.

6. Nú eg minnist á næsta, nakinn þá Adam stóð, við tréð með hørmúng hæsta, hjarta, sorg, bøl og móð, því verk hans vóru' ei góð: innvortis ángrið kvaldi, undir trjánum sig faldi; þess galdt øll heimsins þjóð.

7. Nú aptur Jesús nakinn, negldur á trénu stóð, píndur, húdstrýktur, hrakinn, hjartans bar sárann móð, þó vóru' øll verk hans góð: einn fyrir engum faldist, opinberlega kvaldist, þess naut øll heimsins þjóð.

8. Horfi' eg á hendur þínar, Herra minn Jesú kjær! fyrir misgjørdir mínar, meinin slík lidu þær, blód-dreirinn dundi skjær, saurgun sálar og handa, sem mér komu í vanda, af hreint med øllu þvær.

9. Fús var eg fram ad halda, feril glæpanna hér, þess fætur þínir gjalda, þad vard til líknar mér: Drottinn! eg þakka þér, fram á fridarins leidir, fótspor mín jafnan greidir, hédanaf hvar eg fer.

10. Gud gæfi! mitt hold mætti, med þér krossfestast nú frá øllum illsku hætti, ósk mín er dag'eg sú, minn Herra! þad veitst þú. uppá þad ønd mín kynni, óhindrud gjædsku þinni, þjóna med þýdri trú.

11. Einn med illrædis-mønnum, allir þig hédu þá, sem í heilagleik sønnum, sjálfur kom'st himnum frá, nú eg þess njóta má, af því eg er útvalinn, med

ødrum Guds børnum talinn, þar treysti eg efláust á.

12. Eg mun æ medan hjari, minnast á krossinn þinn, heimsins ljúsi Lausnari! lífgar þad huga minn, hvert eg geng út eda inn, af innstum ástar-grunni, ætíd med hjarta og munni, segjandi hvert eitt sinn:

13. Jesú Kristí kvøl eina, á krossinum fyrir oss skén, sé mín sáttargjørd hreina, og synda-kvittunin, af sjálfum Gudi sjen, uppá þad ønd mín vonar, í nafni Føðurs og Sonar, og heilags Anda; Amen!

34. Sálmur.

Fyrsta ord Kristí á krossinum.

Lagid: Lifandi Gud! þú lit þar á.

Þegar kvalarar krossinn á, keira vorn Herra gjørdu, flatur med trénu lagdur lá, Lausnarinn nidur á jørdu, andlitid horfdi í þeim stad, og augun hans blessud himnum ad, hann stundi' af ángri hørdu.

2. Sinn fadm allt eins og barnid blídt, breiddi mót Føðurnum kjæra, blódid rann og tárin tídt, titradi holtid skjæra. Hér

skoda, madur! huga þinn, hvad kunni meira nokkurt sinn, Drottinn til hefndar hræra?

3. Ovinum fridar blídur bad, brunnur miskunarinnar, hann vill þeir njóti einninn ad, ávoxtar pínu sinnar, sagdi: Fadir, þeim fyrirgéf þú! forblindadir ei vita nú, sjálfir hvad vondt þeir vinna.

4. Lausnara þínum lærdú af, lunderni þitt ad stilla, hógværdar dæmi gott hann gaf, nær gjøra menn þér til illa: blót og formæling varast vel, á vald Guds allar hefndir fel, heipt lát ei hug þinn villo.

5. Þótt þú vid adra saklaus sért, sannlega skalt þess gjæta, samt fyrir Gudi sekur ert, sá á þig frjálst ad græta; illir menn eru' í hendi hans, hirtingar=vøndur syndugs manns, enginn kann þess ad þræta.

6. Ovinum ills þó óskir hér, ei minkar heiptin þeirra, óþolinmædi eykur þér, afrækir bod þíns Herra, þú styggir Gud med svoddan sid, samvitskan mjøg þar sturlast vid, tjón þitt verdur því verra.

7. Upplýstu hug og hjarta mitt, Herra minn Jesú sæti! svo ad eg dýrdar dæmid þitt, daglega stundad gæti; þeir, sem óforþént ángra mig, óska eg helst ad betri sig, svo hjá þér miskun mæti.

8. Heimsins og djøfuls hrekkja-vél, holdid þrálega villa, þess vegna ekki þekki' eg vel, þó nú margt gjøri' eg illa; beri svo til eg blindist hér, bid þú þá, Jesú! fyrir mér, þad mun hefnd harda stilla.

9. Eg má vel reikna aumann mig, einn í flokk' þeirra manna, sem í kvølinni þjádu þig, þad vóru gjørd syndanna; en þú, sem bætrir bíot mín hér, bid þú og líka fyrir mér, svo fái' eg frelsun sanna.

10. Fyrst þú badst fridar fyrir þá, er forsmán þér gjørdu mesta, vissulega eg vita má, viltú mér allt hid besta; því eg er Guds barn og bródir þinn, blessadi Jesú Herra minn! nád kann mig nú ei bresta.

11. Allra sídast þá eg á hér, andláti mínu ad gégna, sé þá, minn Gud! fyrir sjónum þér, Sonar þíns pínan megna, þegar hann lagdur lágt á tré, leit til þín

augum grátandi, vægdú mēr þá hans vegna!

35. Sálmur.

Um yfirskriftina á krossinum.

Lagid: Náttúran øll og edli manns.

Utskrift Pilatus eina lét, yfir krossinum standa; Jesús nefndur af Nazareth, nýr Kóngur Gydínga landa, (Drottni med sann, Dómarinn fann, dauda søk enga stærri). Margur las þad, í þessum stad, því hann var borg svo nærri.

2. Þad var ritad og þanninn sett, í þrennslags túngumáli. Valds-menn Júda þad vissu rétt, vilja því Pilatus brjáli; hann ansar greidt, ei skyldi neitt, umbreytt og framar tjádi: hvad skrifad er, skal standa hér. Svo skēdi' af Drottins rádi.

3. Þar nú á krossi Herrann hékk, hér ad, mín sála! gætum, virdíngar titil fagrann fékk, med forpris sakleysis mætum, ad hjálpar-fús, heitir Jesús, heimsins Lausnarinn gódi, hverr tjøsli frá, oss frelsa má, flekklaus med sínu blódi.

4. Nazarenus hann nefnist þar, náttúru spilling manna, fráskilinn einn ad vísu

var, velþekka hlýdni sanna, sýndi hann hreint, ljóst bædi' og leynt, lifandi Gudi einum, hans tignar Son, trúr, forsjáll þjón, tryggur í öllum greinum.

5. Kóngur Gydínga klár og hreinn, í krapti gudlegum drottnar, sá Davíds stól skal erfa einn, aldrei hans ríki þrotnar, Israels hrós, heidinna ljós, heitinn forfedrum lengi; svoddan titil sómdi rétt vel, sál mín! þinn Herra fengi.

6. Svoddan virdíngu vildu hann, vondir Gydíngar sneyda, heiptar øfundin í þeim brann, af því Pílatum beida: ordtak þad brádt, á annan hátt, útfæra settum máta; hann kvad vid nei því þad vill ei, þeim Drottinn veitast láta.

7. Dramblátum setur Drottinn skamt, med djørfúng sína og hrekki, þeim líðst svo sem hann leifir framt, leingra komast þeir ekki; allt skal mitt traust, efunarlaust, á hans makt jafnan standa, hvad munu mér, þá mennirnir, meiga í nokkru granda?

8. I þrennslags túngum var þetta skrád, þvíad vor Herrann mildi, vildi sín elska, ást og nád, allri þjód birtast skyldi;

hvert túngumál, med huga' og sál, heidri þig, Jesú gódi! sem kvölin þín, og krossins pín, keypti frá synda módi.

9. Géfdu ad módurmálid mitt, minn Drottinn! þess eg beidi, frá allri villu klárt og kvitt, krossins ord þitt útbreidi, um landid hér, til heidurs þér, helst mun þad blessun valda, medan þín nád, lætur vort láð, lýdi og bygdum halda.

10. Handskrift var ein yfir høfdi mér, hún mína sálu grætti, ønnur stód, Jesú! yfir þér, sem ángur vors hjarta bætti; Jesú! þú ert, útvalinn bert, undir Kóngsstjórnun þinni, árla og síd, um alla tíd, óhætt er sálu minni.

36. Sálmur.

Um skiptin á Kristi klædum.

Lagid: Hvar mundi vera hjartad mitt.

Strídsmenn þá høfdu krossfest Krist, klædnad hans tóku snart, skiptu í stadi fjóra fyrst, så skyldi hverr sinn part, á kyrtil prjónadann ljóst med list, løgdu þeir hlutfall djarft, fólskuverk medan fullgjørdist, fólkid á horfdi margt.

2. Ritníng sú eina uppfyllt er, ádur var þar um skráð: skrúða mínum þeir skiptu sér, skírlega það er tjáð: hlutfallið yfir fat mitt fer, sæ eg þess einninn gáð. Set madur slíkt fyrir sjónir þér, sjá Drottins miklu náð.

3. Nú máttú skilja nakinn var, negldur Drottinn á kross, opinbert sáu allir þar, útrunninn dreyra-foss; svoddan forsmán Guðs Sonur bar, sannlega fyrir oss, hér gefst øllum án hyrmíngar, himneskt miskunar h[illegible] oss.

4. Kalla eg merki klædin hans, Kristnina' í heimi hér, um fjórar áttir foldarranns, flokkur sá dreifði sér; líf-kyrtill þessi Lausnarans, líknar-orð blessað er, vilji því skipta skynsemd manns, skilníng sannleiksins þver.

5. Ei lét vor Drottinn audlegð há, eptir í þessum heim, klædin, sem hann bar holdi á, en hverki gull né seim, þó mátti ei hans módir fá, hið minnsta' af øllum þeim, illir menn hendi yfir þau slá, aldrei því dæmi gleym.

6. Safna hóflega heimsins aud, hugsýkin sturlar géd; þygg af Drottni þitt dag-

legt brauð, duga lát þér þar með; holdið þá jørðin hylur rauð, hlotnast má ýmsum féð, svo þig ei ginni girndin snauð, gæt vel hvað hér er skéð.

7. Stríðs-manna heipt og harðýðge, Herrans kvøl gat ei nýkt, þó viti nóg hann særdur sé, sinnið var íllsku-ríkt. Þeir, sem fátækann firra fé, fólsku-verk drýgja slíkt; Guð láti þig ei glæp þann ské, þú gjørir annað þvílíkt!

8. Nakinn á krossi hékkstú hér, Herra minn Guð og mann! fullnaðar borgun fengin er, fyrir mig syndugann, þá fórn Drottinn og sál mín sjer, sú gleðst en blíðkast hann, brúðkaups klæðnað tilbjóstú mér, þann besta' eg girnast kann.

9. Hentuglega féll hlutur sá, Herra minn Jesú kjær! þú létst mig aumann finra' og fá, fagnaðar orð þín skjær, þeim klæða-faldi þreifa' eg á, þegar mig hrigðin slær, straumur eymdanna støðvast þá, styrk rýann hjartað fær.

10. Hér þó nú skipti heimurinn, blæandi auði sín, endast sá glaumur eitthvert sinn, þá æfin lífsins dvín; mér láttú

h'otnast, Herra minn! hlutfall næst krossi þín, svo dýrdar fegursti dreyri þinn, drjúpi á sálu mín!

37. Sálmur.

Annad ord Kristi á krossinum.

Lagid: Væri nú Gud oss ekki hjá.

Uppreistum krossi Herrans hjá, hans módir standa nádi, sverdid, sem fyrr réd Símon spá, sál og líf hennar þjádi, Jóhannes einnig Jesú kjær, jafnt var þar líka staddur nær, gløggt sá ad øllu gádi.

2. Sinni módur hann segja réd: Son þinn lít þú þar kvinna; vid lærisveininn líka med, Lausnarinn blídt nam inna: sjá þú og módur þína þar, þadan í frá (sem skyldugt var), sá tók hana til sinna.

3. Sá sem hlýdninnar setti bod, sinni blessun réd heita, þeim er foreldrum styrk og stod, stunda med elsku ad veita; svoddan dygdanna dæmid hér, Drottinn vor sjálfur gaf af sér, børnunum eptir ad breyta.

4. Girnist þú, barn mitt! blessun fá, bjørg lífs og gæfu fína, foreldrum skaltú

þínum þá, þóknun og hlýðni sýna; úngdóms þverlyndið optast nær, ólukku' og slis að lounúm fær, hrekkvísa hefndir pína.

5. Ekkjurnar finna einninn hér, ágætis huggun blíða; Jesús allt þeirra ángur sjer, umsjón þeim veitir fríða, ef þær með hreinum hug' og sið, halda sig Drottins pínu við, og hans hjálpræðis bíða.

6. María Drottins móðir kjær, merkir Guðs kristni sanna, undir krossinum optastnær, ángur og sorg má kanna, til hennar lítur þó Herrann hýrt, huggunar orðið sendir dýrt, og forsjón frómra manna.

7, Það reynist opt í heimi hér, hlutfall Drottins ástvina, hörmúnga sverðið sárt þá skér, sæld lífsins gleður hina, hverjir þó Kristum hata mest, hefir það laungum viðgengist, lítt vill því ángri lina.

8. Enn þeir, sem Jesúm elska' af rót, undir hans krossi standa, Herrans blóðfaðmi horfa mót, hvern þeir líta í anda, trúar og vonar sjónin sett, sár hans og benjar skoða rétt, það mýkir mein og vanda.

9. Jesús einninn með ást og náð, aptur til þeirra lítur, géfur hugsvølun, hjálp

og ráð, harma-bönd af þeim slítur, aðgætin föðurs augun klár, öll reiknar sinna barna tár, að stoð þau aldrei þrýtur.

10. Jeg lít beint á þig, Jesú minn! jafnan þá hrigðin særir; í mínum krossi krossinn þinn, kröptuglega mig nærir; sérhvert einasta sárið þitt, sannlega græðir hjartað mitt, og nýann fögnuð færir.

11. Þá eg andvarpa, óska' og bið, augunum trúar minnar, lít eg hvert einast' orðið við upp til kross-pínu þinnar, strax sýna mér þín signuð sár, syndugum manni opinn stár, brunnur blessunarinnar!

12. Gleðistund holds þá gefur mér, Guð minn að vilja sínum, upp í þig, Jesú! horfi' eg hér, hjartans augunum mínum, auðlegðar gæðin líkamleg, láttu þó aldrei villa mig, frá krossins faðmi þínum.

13. Jónas sat undir einum lund, engra meina því kenndi, hádegis sólar hita stund, hann ei til skaða brenndi; Jesú kross-skugga skjólið hér, skýlir þó lángtum betur mér, fyrir Guðs hefndar hendi.

14. Hvert eg sef, vaki, sit, eður stá, í sælu' og hættum nauða, krossi þínum eg

held mig hjá, horfandi' á blód þitt randa; lát mig einninn þá æfin þver, útaf sofna á fótum þér, svo kvídi' eg síst vid dauda.

38. Sálmur.

Um bríxlin, er Jesús leid á krossinum.

Lagid: Jesús, sem ad oss frelsadi.

Þeir sem ad Kristí krossi senn, komu og fram hjá gengu, hristu med hádúng høfudin, honum til bríxlis fengu: heitord sín hefdi hann haldid lítt, Herrans musteri' ad brjóta, á þremur døgum annad nýtt, efna med bygging fljóta.

2. Tveir lugu svoddan fals-menn fyrst, fyrir Kaiphas's dómi, af því hafti þad útborist, eptir fjølmennis rómi, þessi þó hafi heyrt og sjed, Herrans jardteiknir frídar, lýgin þeim betur gafst um géd, gengur svo enn til vídar.

3. Øldúngar landsins, fólkid flest, og flokkur heidinn strídsmanna, Herrann vorn Jesúm hæddu mest, med Høfdingjum Prestanna, søgdu: ef ertú Son Guds kjær, sá þig med krapti stydur, kom þá hér, svo ad sjáum vær, sjálfur af krossi nidur.

4. Hann, sá ed ødrum hefir hér, hjálpad og læknad marga, megnar nú ekki ad sønnu sér, sjálfum úr neyd ad bjarga; svoddon hádyrdi, hróp og dár, hlaut þá Jesús ad lída, stód þad yfir um stundir þrjár, stutt var andláts ad bída.

5. Þá fram hjá Kristí krossi nú, kalsandi held eg gánga, sem ekki' af hjartans ást og trú, elska hans pínu stránga, heilagleik sínum hrósa frí, vid holdsins fýsn sig binda, sídan falla ørvænting í, eda forherdíng synda.

6, Ad þínum krossi, Kristi kjær! kém eg, sem einn framandi, géf þú mér leyfi' ad gánga nær, géd mitt styrki þinn andi, svo eg hugleidi hvad til kom, hádúng, brígsl-ord og pínu, leidstú, manngædsku mildin fróm! móti andláti þínu.

7. Sál mín og líf þær sæmdir hlaut, sjálfs Guds musteri' ad heita, í skírninni því eg þín ad naut, þad nam Guds andi veita, sídan hefir þad syndin mørg, sárlega gjørt ad brjóta, holds náttúran því elskar ørg, athæfid heimsins ljóta.

8. Á þremur døgum þar á mót, því hét eg mørgu sinni, med ydrun, trú og yf=

irbót, aptur það bætast kynni; æ! hvað veitir slíkt erviðt hér, efnin og dug vill þverra. bríxlið, sem til var búið mér, bar því Jesús minn Herra.

9. Í velgengninni' eg hrósa hátt, hraustleika trúarinnar, í mótlætinu' hún bilar brádt, brest finn og stórann hennar, enginn fullkominn á mér sjest, ávøxtur dygda sætur, bar því fyrir mig bríxlið vest, blessaður Jesús mætur.

10. Hjálpa lætst eg með heilnæm ráð, hinum sem illa breyta, sjálfs míns lýta þó síst fæ gáð, svoddan má blindni heita; mér var þar stærsta minkun að, mátti háðyrðum kvíða, burttók nú Jesús bølið það, bríx'in því vildi' hann líða.

11. Jesú! í þínu andláte, yfir þig bríxlin dundu, að svo í friði ønd mín sé, á minni dauða-stundu; háðúng leiðst þú af øllum einn, alla frá háðúng leystir, aldrei tapast sá nokkur neinn, er nafn þitt uppá treystir.

12. Nær sem hrekkvísra háðúng ný, hjartað mitt sárt vill stánga, undir þinn kross eg feginn flý, fram-hjá skal eigi gánga, þar stend eg kyrr, þó kals og spé,

kveiki mér heims óblída, uppá þig, Jesú! einn eg sje, allt vil eg med þér lída.

13. Fyrst þú varst hæddur, Herra! þá, harma-kvøl leidstu' slíka, svo heidri þig nú hédan í frá, himnar og jørdin líka! allir Englar og øll heims-mind, undir þitt vald sig hnegi, og eg þar uppá aum mannkynd, Amen af hjarta segi.

39. Sálmur.

Um Ræníngjans ydran.

Lagid: Einn Herra eg best ætti.

Annar ræníngin ræddi, sem refsad þad sinn var, Herrann vorn Jesúm hæddi, hann gaf þetta andsvar: ef þar von er til nokkur, ad þú Guds Sonur sért, hjálpa þér og svo okkur, úr þessum naudum bert.

2. En hinn þar uppá gegndi: ekki hrædist þú Gud! hverjum straffs heiptin hegndi, hún var rétt forþénud; vid megum vel medtaka, verka betaling þann, en þessi' er alls án saka; eptir þad sagdi hann:

3. Hugsa þú til mín, Herra! þá hrldur þú ríki þitt; ást Drottins ei nam

þverra, andsvar lét heyra sitt: sannlega eg þér segi, (sú er huggunin vís), þú skalt á þe'sum degi, mér þjóna í Paradís.

4. Sjá hér fyrst straffið synda, sála mín! hriggilegt, forherdíng hjartans blinda, þó holdið kveljist frekt. Géfðu mér, Jesú gódi! eg gégni vel hirtíng þín, med trú og tára=flódi, og tjái þér brotin mín.

5. Ræníngjans ydrun eina, athugum líka med, hann gjørdi játníng hreina, hatadi ill=verk skéd, því sagdi' hann væri ad von=um, verdlaunin ránglætis, ávítun veitti hon=um, sem vildi' ei gæta þess.

6. Hann trúdi': á himnaríki, hefdi vor Jesús ráð, þó syndugra sýndist líki, svo treysti á hans náð, med blygdun og hrelld=um huga, Herrann sín minnast bad, ljúf=lega lét sér duga, loford ef fengi það.

7. Hróp og háreysti gjørdu, heidnir og Júdar þar, kríngum krossinn á jørdu, med kals, brixl og hátúngar; svaradi' ei Son Guds neinu, þó sjálfann það snerti hann, en syndugs manns ordi einu, án dvalar gégna vann.

8. Sætt mér fyrir sjónum skartar, sæll Jesú! gædskan þín, þér gékk heldur

til hjarta, hans neyd enn sjálfs þíns pín; sama hefir þú sinni, vid syndugar sképnur hér, því aldrei elsku þinni, aptur, minn Herra! fer.

9. Illvirkinn hafdi' unnid, ódáda=verkin stærst, gøtu glæpanna runnid, greidt fram í daudann nærst; en Jesús ekki vildi, á þad neitt minnast nú, svo var mikil hans mildi; mín sál! þad hug=leid þú.

10. Enginn ørvænta skyldi, þó ydrast hafi seint, søm er Guds Sonar mildi, sé annars hjartad hreint, því hvørki vid stadi né stundir, stílud er Drottins nád, allt fram andlátid undir, oss býdst hans hjálp=ar=rád.

11. En þú skalt ekki treysta, óvissri dauda=stund, né Guds med glæpum freista, gjørandi þér í lund: nádar=tíminn sé næsta, nógur høndum fyrir; slíkt er hættusemd hæsta; henni Gud fordi mér!

12. Svo margt eg syndgad hefi, sorgin mig sturlar nú, ydrun Guds nád mer géfi, glóandi von og trú. Herra Jesú hjart=kjæri! hugsa þú til mín þá, dapur er daud=inn nærri, og drag mig kvølum frá!

40. Sálmur.

Þridja ord Kristí á krossinum.

Lagid: Skaparinn stjarna, Herra hreinn!

Uppá Ræníngjans ord og bón, ansadi Guds hinn kjæri Son: Þú skalt, sannlega segi' eg þér, sælu-víst hafa í dag med mér.

2. Sjádú med gætni, sál mín kjær! sønn ydran hverju kraptad fær, uppá þad dæmid er hér rétt, øllum til lærdóms fyrisett.

3. Reidi Drottins þá uppegnd er, yfir ránglæti mannsins hér, ydranin blíðkar aptur Gud, ei verdur syndin tilreiknud.

4. Þó komi høstug hefndin brád, hrein ydran jafnan finnur nád, midt í standandi straffi því, stillist Guds reidi uppá ný.

5. Samvitsku orma sárin vest, sønn ydran jafnan grædir best, hugsvalar sál' og huggar géd, heilaga Engla gledur med.

6. Bæn af ydrandi hjarta hír, hún er fyrir Gudi metin dýr, Herrann Jesús á hverri tíd, henni gaf jafnan andsvør blíd.

7. Sem Móises med sínum staf, sætt vatn dró fordum steini af, eins fær ydr-

andi andvarp heitt, út af Guds hjarta miskun leidt.

8. Játníng mín er sú, Jesú minn! jeg er, sem þessi ræníngiunn, já engu betri fyrir augsýn þín, ef þú vilt reikna brotin mín.

9. Kém eg nú þíuum krossi ad, kannast þú, Jesú minn! vid þad, syndanna þúngi þjakar mér, þreyttur eg nú ad mestu er.

10. Alnakinn þig á einu tré, út þínar hendur breidande, sárin og blódid signad þitt, sjer nú og skodar hjartad mitt.

11. Þar vid huggar min sála síg, svoddan allt leidslú firir mig, þíns hjartadreira heiløg lind, hreinsar mig vel af allri synd.

12. Krossins burtnuminn kvølum frá, Kóngur ríkir þú himnum á; Herra! þegar mig hrellir pín, hugsadu' í þinni dýrd til mín.

13. Segdú hvern morgun svo vid mig, sæti Jesú! þess beidi' eg þig: í dag þitt hold í heimi er, hjartad skal vera þó hjá mér.

14. Í dag (hvern morgun eg svo bid), aldrei lát mig þig skiljast vid, hugur, sinni

og hjartad mitt, hugsi og stundi' á ríkid þitt.

15. Eins þá kémur mín and-láts tíd, ordin lát mig þau heyra blíd: í dag (segdú) skal sálin þín, sannlega koma í dýrd til mín.

16. Herra minn! þú varst hulinn Gud, þá hædni leidst og krossins naud, þó hafdir þú med hærstri dád, á himnaríki vald og rád.

17. Daudanum mót mér djørfúng ný, daglega vex af ordi því, í dag, þá lídur ei lángt um þad, leidd verdur ønd í sælu stad.

18. O Jesú! séu ordin þín, andláts sídasta huggun mín, sál minni verdi sælan vís, med sjálfum þér í Paradís!

41. Sálmur.

Þad fjórda ord Kristí á krossinum.

Lagid: Af djúpri hrigd ákalla' eg þig.

Um land gjørvallt vard yfrid mirkt, allt nær frá sjøttu stundu, sólin því ljóma sinn fékk byrgt, senn til hinnar níundu:

Gud minn, (Jesús svo hrópar hátt), hvar fyrirgleymdir þú mér brádt? svoddan, mín sál! vel mundu.

2. Enginn skal hugsa' ad Herrann þá, hafi med efa' og brædi, hrópad þannig og horfid frá, heilagri þolinmædi, syndanna krapt og kvalanna stærd, kynnir hann oss, svo verdi hrærd, hjørtun frá hrekkja ædi.

3. Sólin blygdast ad skína skjær, þá Skapara sinn sá lída, hún hafdi ei skuld, (þad vitum vær), þess voda meinsins strída; ó! hvad skyldi þá skammast sín, sképnan, sem Drottni jók þá pín, med hrigd og hjartans kvída.

4. Avi! hvad má eg aumur þræll, ángradur nidur drjúpa, þá eg heyri, minn Herra sæll! sú harma bylgjan djúpa, gékk yfir þig, þá galdstú mín; gjarnan vil eg ad fótum þín, feginn fram flatur krjúpa.

5. Í ytstu mirkrum um eilífd er, óp og gnístran tannanna, hefndar=straff þad var maklegt mér, fyrir margfjøldann glæpanna; frá því, Jesú! þú frelstir mig, frekt gengu mirkrin yfir þig, svo skyldi' eg þá kvøl ei kanna.

6. Í svörtu mirkri það sama sinn, sorgar-raust létstu hljóma, þá hrópaðir þú mig, Herra! inn, í himneskann dýrðarljóma; í því ljósi um eilíf ár, úthrópa skal mín raustin klár, lof þinna leyndardóma.

7. Synda, sorga og mótgángs með, mirkrin svo opt mig pína, að gløggt fær ekki sálin sjeð, sælu geislana þína; Jesú, réttlætis sólin fæt, syrgjandi eg það fyrir þér græt, harma-raust heyr þú mína!

8. Guð minn! segi eg gjarnan hér, geyst þó mig sorgin mæði, Jesú! eg læri' nú það af þér, það skulu mín úr-ræði, gjörvøll þá heimsins gleðin dvín, Guð minn! eg hrópa vil til þín: Guð minn allt bøl mitt græði!

9. Yfirgéfinn kvað Son Guðs sig, þá særði' hann kvølin megna; yfirgéfur því aldrei mig, eilífur Guð hans vegna, fyrir þá Herrans hrigðar-raust, hæstur Drottinn mun efalaust, grátbeiðni minni gégna.

10. Þá sólarbirtunni' eg sviptur er, sjón og heyrn tekur að dvína, raust og málfæri minkar mér, mirkur dauðans sig sýna, í minni þér, Drottinn sæll! þá sé, Sonar

þíns hróp á krossins tré, leid sál til lífs-ins mína!

42. Sálmur.

Fimta ord Kristí á krossinum.

Lagid: Eins og sitt barn, fadir ástargjarn.

Í sárri neyd, sem Jesús leid, sagdi hann gløggt: mig þyrstir. Svo Ritníng hrein, í hverri grein, uppfylltist ein; um þad mig ræda lystir.

2. Strax hljóp einn ad, þá heyrdi þad, hitta njardarvøtt kunni, lét á reir-prik, drap í edik, med íllt tilvik; og bar Jesú ad munni.

3. Forundrast má, mín sál! þar á, mad-urinn hverr þess gætir, ad hann sem rád, hefir med dád, á himni' og lád, hørmúng þvílíkri mætir.

4. Hann sá sem vín, af valdi sín, úr vatni sætt tilreiddi, med sorgar-skikk, fékk súrt edik, fyrir svala-drykk, þá sárt hann þorstinn neyddi.

5. Því mundi' ei hér, til hlífdar sér, Herrann edikid líka, sem vín ágjætt, gjøra

vel sætt, fyrst gat það bætt, hans Guð=dóms maktin ríka?

6. Komin var tíð, krapta=verk fríð, Kristur ei gjöra skyldi, hin stundin þá, fyrir hendi lá, hrigð, kvøl og þrá, Herrann vor líða vildi.

7. Krapta=verk hrein, kénndu þá grein, að Kristur Guðs Son væri, en kvølin hans, sýndi til sanns, að syndugs manns! sektir og gjøld hann bæri.

8. Guðs einka Son, gjørdist vor þjón. þá græddi hann mein og kvíða, offurlamb best, hann orðinn sjest, fyrir utan brest, í því hann kvøl nam líða.

9. Af stríði því, sem stóð hann í, styrk=leiki manns náttúru, þreytast mjøg vann, því þyrsti hann, þáði vøkvann, þó af ediki súru.

10. Í annann stað, merk, maður! það, og minnst þess hverju sinni; að Herrann Krist, hefir mest þyrst, af ást og lyst, eptir sáluhjálp þinni.

11. O maður! nú, þenk þar um þú, þinn hugur blygðast skyldi; Guð þyrsti hér, að hjálpa þér, en hjartað þitt er, óþyrst eptir hans mildi.

12. Heyr þú, sál mín! talar til þín, trygda brúdguminn gódi: þyrstur eg er, í hrigdum hér, svo hjálpi' eg þér, úr hættu kvalanna flódi.

13. Ber honum síst, þess bid eg víst, beiskann drykk hræsnis anda, ordin hans hrein, á alla grein, fyrir utan mein, óbrjálud láttú standa.

14. Uppá ord þín, svarar sál mín, sorgin þó málid heptir: þyrst er eg nú, og þad veitstú; þýdi Jesú! þinni miskunsemd eptir.

15. Ekki' er hjá mér, þad þyrstum þér, þori' eg nú fram ad bjóda, nema fá tár, trú = veik, þó klár, sem til þín stár, tak þad og vird til góda.

16. Lof, dýrd sé þér, lausn fékkstú mér, og létst þig svo miklu kosta, hjartad á ný, huggast af því, ad eg er frí, frá eilífum kvala þorsta.

43. Sálmur.

Sjötta ord Kristi á krossinum.

Lagid: Allfagurt ljós oss birtist brátt.

Eptir ad þetta allt var skéd, edikid Jesús smakka réd, þrótt og lífskrapta þverra

sann, Pad er fullkomnad, sagdi hann.

2. Ord þíns Herra med ást og trú, athuga skyldir, sál mín! þú, ef þeirra grundvøll sannann sjer, sæta huggun þau gésa þér.

3. Fyrst skaltú vita' ad Gud útgaf, greinilegt løgmál hinmum af, hann vill ad skuli heimi í, hverr madur lifa eptir því.

4. Algjørt réttlæti ljóst og leynt, líkama, sál og gédid hreint, syndalaus ord og atvik med, af oss løgmálid heimta réd.

5. Hugurinn vor og hjartad sé, í hreinni elsku rétt brennandi, fyrir utan hræsni, brædi' og bann, bædi vid Gud og náúngann.

6. Hverr þetta gæti haldid rétt, honum var lífid fyrirsett, en ef í einu út af brá, eilíf fordæmíng vid því lá.

7. Enginn madur frá Adam fyrst, eptir þann dag hann syndgadist, fullnægju gat því gjørt til sanns, gengur þad lángt yfir edli manns.

8. Obærileg var allra sekt, eptir því Drottinn gékk svo frekt, annadhvert skyldi uppfyllt þad, eda mannkynid fortapad.

9. Jesús eymd vora alla sá, ofan kom til vor jørdu á, hædum himna upprunninn af, undir løgmálid sig hann gaf.

10. Viljuglega í vorn stad gékk, var sú framkvæmdin Gudi þekk, fødurnum hlýdni fyrir oss galdt, fullkomnadi svo løgmál allt.

11. En svo ad synda sektin skéd, sannlega yrdi forlíkt med, og bølvan løgmáls burtu mád, beiska kvøl leid og daudans hád.

12. Þá hann nú hafdi allt uppfyllt, sem oss var sjálfum ad gjøra skyldt, og bæta øll vor brotin frí, berlega vildi hann lýsa því.

13. Þess vegna Herrann hrépa nam, harlnær á krossi stíginn fram, ad oss í voru andláte, øll hans verdskuldan huggun sé.

14. Svoddan odgæt þú, sála mín! Sonur Guds hrópar nú til þín, hvad þér til frelsis þéna kann: Þad er fullkomnad! segir hann.

15. Fullkomnad løgmál fyrir þig er, fullkomnad gjald til lausnar þér, full-

komnad allt þad fyrir er spád, full-komna skalt þú eignast nád.

16. Herra Jesú! eg þakka þér, þvílíka huggun gafstú mér, ófullkomleika allann minn, umbæti Guddóms kraptur þinn.

17. Hjálpa þú mér svo hjartad mitt, hugsi jafnan um dæmid þitt, og haldist hér í heimi nú, vid hreina samvitsku' og rétta trú.

18. Uppá þessi þín ordin traust, óhræddur dey eg kvídalaust, því sú frelsis fullkomnan þín, forlíkad hefir brotin mín.

44. Sálmur.

Sjøunda ordid Kristí á krossinum.

Lagid: Herra Gud í himnaríki.

Hrópadi Jesús hátt í stad, holds megn og kraptur dvínar: eg fel minn anda, Frelsarinn kvad, Fadir í hendur þínar.

2. Þú, kristinn madur! þenk uppá, þíns Herra beiskann dauda, ad ordum hans og einninn gá, eru þau lækníng nauda.

3. Jesús haldinn í hærstri kvøl, hladinn með eymdir allar, dapurt þá aðgékk dauðans bøl, Drottinn sinn Føður kallar.

4. Herrann vill kénna þar með þér, þín ef mann-raunir freista, góðlyndur Faðir Guð þinn er, gjørir þú honum að treysta.

5. Fyrir Jesúm þú fullvel mátt, føður þinn Drottinn kalla; en þó þig krossinn þvíngi þrátt, það mýkir hørmúng alla.

6. Eins og Faðirinn aumkar sig, yfir sitt barnið sjúka, svo vill Guð einnin annast þig, og að þér í miskun hjúkra.

7. Einninn sýna þér orð hans klár, ódauðleik sálarinnar, þó kroppurinn verði kaldur nár, krenkist ei lífið hennar.

8. Hvar hún finnur sinn hvíldar-stað, Herrann sýnir þér líka, hønd Guðs þíns Føðurs heitir það; hugsa um ræðu slíka.

9. Viljir þú eptir endað líf, egi þín sál þar heima, undir hønd Drottins hér þá blíf, hans boðorð skaltú geyma.

10. Láttú Guds hønd þig leida hér, lífs-reglu haldt þá bestu, blessad ord hans sem bodast þér, í brjósti' og hjarta festu.

11. Hrind þú ei frá þér Herrans hønd, hún þó þig typta vildi, légg heldur bædi líf og ønd, ljúflega á Drottins mildi.

12. Hér þegar mannleg hjálpin dvín, holdid þó kveini og sýti, uppá hønd Drottins augun þín, ætíd í trúnni líti.

13. Ad morgni' og kvøldi minnst þess vel, máls upptekt láttú þína; af hjarta' eg þér á hendur fel, Herra Gud! sálu mína.

14. Svo máttú vera viss uppá, vilji þér daudinn granda, sála þín mætir miskun þá, millum Guds Fødurs handa.

15. Hún finnur ekkért hrigdar-stríd, hørmúng né mædu neina, í fridi skodar ætíd blíd, ásjónu Drottins hreina.

16. Eptirtekt mér þad einninn jók, er eg þess gæta kunni: andláts bæn sína sjálfur tók, Son Guds af Davíts munni.

17. Bæn þína aldrei bygdú fast, á brjóst-vit náttúru þinnar, í Guds ordi skal hún grundvallast, þad géfur styrk trúarinnar.

18. Vér vitum ei hvers bidja ber, blind=leikinn holds því veldur, Guds ord sýnir þann sannleik þér, sæll er sá þar vid heldur.

19. Vertú, Gud Fadir! fadir minn, í Frelsarans Jesú nafni, hønd þín leidi mig út og inn, svo alltí synd eg hafni.

20. Høndin þín, Drottinn! hlífi mér, þá heims eg afsiod missi, en nær sem þú mig hyrtir hér, hønd þína' eg gladur kyssi.

21. Daudans stríd af þín heiløg hønd, hjálpi mér vel ad þreja, medtak þá, Fadir! mína ønd, mun eg svo gladur deya.

22. Minn Jesú! andláts ordid þitt, í mínu hjarta' eg geymi, sé þad og líka síd=ast mitt, þá sofna' eg burt úr heimi.

45. Sálmur.

Um Jesú dauda.

Lagid: Fadir vor, sem á himnum ert.

Þá Frelsarinn í Fødurs hønd, fól nú blessadur sína ønd, nidur sitt høfud hneigdi fyrst, Herrann í því hann sáladist. Drott=inn vor þannig dó á tré, dásemd kunni ei meiri ské.

2. Sankti Páll segir í sannri raun, syndarinnar sé daudinn laun, bana-spjót hans eru brotin ljót, bodordum Drottins gjörd á mót, sá skal derja, sem syndgar hér, svoddan úrskurdur réttur er.

3. En þad hér heima átti síst, af því Jesús er saklaus víst, af helgum Anda' med hreinum sid, hann var gétinn í meyjar-kvid, Guds Födurs veru fegurst mind, frjáls lifdi' og dó af allri synd.

4. Hverki refsíng né heljar bad, hafdi nú Jesús forskuldad, hvad kom þá til ad Herrann leid, harda pínu og beiskann deyd? eda hvar fyrir hyrtist hann, hegníngar til sem aldrei vann?

5. Guds Andi þar á gjörir skil, greinir þvílíka orsök til: vegna misgjörda vorra hér, vísulega hann særdur er, því Drottinn lagdi svo fyrir sann, syndirnar vorar uppá hann.

6. Sjá hér, mín sál! fyrir syndir þín, Sonur Guds lídur kvöl og pín, hann dó fyrir þig, sem daudans bad, dárlega hafdi forskuldad, hann lét sitt líf svo lifdir þú, lífs eilífs von því áttu nú.

7. Á mig var fallin þýngsta þraut, þvíad eg Drottins løgmál braut, samvitsku særdi synda grád, svo fékk daudinn sterk yfir=rád, til fordæmíngar mér fjøturinn hans, fastlega héldu víst til sanns.

8. Løgmál safnadi sektum mér, sektinni daudinn eptir fer, daudinn til dómsins dregur snar, dómurinn straffid úrskurdar, straffid um eilífd aldrei dvín, eilíf því var hin þýngsta pín.

9. Løgmálid hér sig forgreip fyrst, feldi þad dóm yfir Herrann Krist, þad baud: ad sá bølvadur sé, sem bana lídur á einu tré, djarflega! eptir því daudinn gékk, Drottinn frá lífi skilid fékk.

10. Sekt þá, sem løgmál setti mér, sjálfur borgadi Jesús hér, þad misti sína makt í því, mig verdur nú ad láta frí, daudans broddur var brotinn þá, burt hans fángélsi slapp eg frá.

11. Eilífur daudi deyddur er, daudi Jesú þad vinnur hér, dýrt metur Drottinn dauda minn, daudi! hvar er nú broddur þinn? daudinn til lífs nú stutt er stig, stórlega daudinn batar mig.

12. Daudinn því orkar einn til sanns, útslokna hlýtur lífid manns, holdid legst í sinn hvíldar-stad, hans makt nær ekki lengra' enn þad, sálin af øllu fári frí, flutt verdur himna sælu í.

13. Í þínum dauda, ó Jesú! er mín lífgjøf og huggun trú, dásemdar kraptur dauda þíns, dreifist nú inn til hjarta míns, uppá þad synd og illskan þver, út af deyi í brjósti mér.

14. Þú hneigdir þínu høfdi ljóst, Herra! þegar á krossi dóst, med því bendtir þú mér þad sinn, ad minnast jafnan á dauda þinn; eins þá eg dey, skulu augun mín, upp líta, Drottinn sæll! til þín.

15. Fyrir þann deyd, sem þoldir þú, þig bid eg, Jesú! um þad nú, ad géfi mér þín gædskan blíd, góda kristins manns dauda tíd, hold mitt lát hvílast hægt med frid, hønd þín sálunni taki vid!

46. Sálmur.

Um teiknin sem urdu vid Kristí dauda.

Lagid: Þá linnir þessi líkhams vist.

Þegar Kristur á krossins tré, kannadi daudann strída, teikn og stórmerki mestu

ské, mælir svo Ritníng fríða, musteris tjaldið mjøg umvendt, í miðju varð að rifna í tvennt, hristist jørð harla víða.

2. Sundur klofnuðu bjørgin blá, byrgð leiðin opnast fóru, líkhamir dauðra lifna þá, lít hér þau undurin stóru, eptir Lausnarans upprisu, inní borgina vitjuðu, af sumum þar sjenir vóru.

3. Hvað hér historían hermir rétt, hygg að því, sál mín mæta! þér til lærdóms er það framsett, þess áttú vel að gæta, jørðin skalf þegar Jesús dó, jafnvel þeir hørðu klettar þó, sýndu meðaumkun sæta.

4. Steini harðara' er hjartað það, sem heyrir um Jesú pínu, géfur sig þar þó ekki að, ann meir gjálífi sínu; kann nokkuð svoddan kalt hugskot, Kristí dauða að girnast not? Guð stjórni géði mínu!

5. Það má undra hin þúnga jørð, þreydi ei kyrru' að halda, blágrýtis einnin bjørgin hørð, bresti liðu margfalda, holdið þó ei né hjartað manns, hriggist við pínu Skaparans, sem hans þó hlaut að gjalda.

6. Fortjaldið sýnir sannleik þann, sundur þá rykna náði, aftakast skyldi öll fyrir saun, eptir Guðs settu ráði, Gydíngakynsins kóngleg stjórn, Kénnivaldið óg lögmáls fórn, sem Ritning sjálf um spáði.

7. Hindran réð öllum ætíð stór, inn í Guðs ríki banna, því veldur synda sektin vor, og saurugleikinn verkanna; en fyrir Jesú týrstann deyð, Drottinn tilbjó oss opna leið, héðan upp til himnanna.

8. Hér í kristninnar helgidóm, höfum vér frelsi' að gánga, þar boðast náð og blessan fróm, burt er þá sorgin stránga, sálin vor hefir búna braut, beint í Abrahams gleði=skaut, eptir heims hörmúng lánga.

9. Frelsarans dauða einninn að, öndud líkin hér njóta, guðlegur kraptur gjörði það, grafirnar ópnast hljóta, því Drottins Jesú dauði' á kross, dauðann sigraði fyrir oss, afl hans og brodd nam brjóta.

10. Merk, að úr jörðu mátti' ei neinn, maður frá dauða standa, fyrr enn tjeði vor Herra hreinn, hold sitt aptur lifanda, fyrstur allra því uppreis hann, af eginn krapti' og þar með sann, endurlausn oss til handa.

11. Höfdínginn krossi Herrans hjá, hér med allt fólkid líka, jafnsnart, sem þetta jardteikn sjá, játníng þeir gjørdu slíka: sannlega hefir saklaus hann, og Son Guds verid þessi mann, brjóst slá og brádt heim víkja.

12. Fólkid, sem harda krossins kvøl, Kristi fyrr óska nádi, fann nú hid þýngsta' í brjósti bøl, beiskleg samvitskan þjádi; ofhastarlegann úrskurd flý, ef þú vilt vera' af sorgum frí, hætt er rasanda rádi.

13. Daudi þinn, Jesú Drottinn! þá, dýrdlegann krapt útsendi, heidnum manni svo hér vid brá, hann þig Guds Son medkénndi. Ég, bid gædskunnar gédid þitt; géf þú vidlifni hjartad mitt, ad svo frá illu vendi!

47. Sálmur.

Um Kristí kunníngja.

Lagid: O Jesú! elsku hreinn.

Kunníngjar Kristí þá, krossinum lángt í frá, stódu med þúngri þrá, þessa tilburdi sjá.

2. Var þar og vidstadt med, ad vísu margt kvennfólkid, sár Jesú fengu sjed, sorgandi báru géd.

3. Af þessu, mín sál! þú sjer, sannlega hversu er, valt allt í heimi hér, haf slíkt í minni þér.

4. Dvínar og dregst í hlé, á dauða-stundunne, vinskapur, frændur, fé, fallvalt hygg eg það sé.

5. Þó vildu vinirnir, veita hjálp nokkra þér, vørn þeirra ónýt er, enginn dauðanum ver.

6. Afsinu hjúkrar hønd, þá herðir sótt-argrønd, hjálpa þó engin ønd, upphugsuð ráðin vønd.

7. Vinskap í synda sið, sála min! þess eg bið, haldtú ei verøld við, viljir þú sofna' í frið.

8. Hreinann vinskap haldt þú, við Herra þinn Jesúm nú, í hreinni hjartans trú, frá heimsins elsku þér snú.

9. Hann einn má hjálpa þér, þá hjá-stoð mannleg þver, heim þig á høndum sér, í himna sælu ber.

10. Það hér í sannleik sjest, er Sonur Guðs andaðeist, sorgin þá særði mest, sem hann elskuðu best.

11. Krists børn eru kross=børn, vid Kristum hlýdnis=gjørn, hann sýnir þeim hjálp og vørn, þó hørd sé sútar kvørn.

12. Þú skyldir þar ad gá, þó þeir stædu lángt frá, allir samhuga sjá, Son Guds kross festann á.

13. Komid svo konur og menn, ad kross=inum Jesú senn, þó naudin þreyngi þrenn, þar fæst nóg lækníngen.

14. Kom þú, sál kristin! hér, sem kross og mannraunir ber, settú fyrir sjónir þér, Son Guds, sem píndur er.

15. Uppá hans heiløg sár, horfi þín trúin klár, þad mýkir trega' og tár, tempr=ar allt sorgar=fár.

16. Sértú, syndugur mann! særdur um hyggju=rann, horf þú beint uppá hann, sem hjálp þér á krossi fann.

17. Hverr, sem eir=orminn leit, af Israels manna sveit, eitrid ei á þann beit, øll stilltist plágan heit.

18. Svo stór synd eingin er, ad megi granda þér, ef þú á Jesúm sjer, ydrandi' í trúnni hér.

19. Sje eg þig, sæll Jesú! svo sem á-lengdar nú, von mína' og veika trú, vid bid eg hressir þú.

20. Þá eg sje sárin mín, særir mig hjartans pín, sárin þá sje eg þín, sorg øll og kvídi dvín.

21. Lát mig, ó Jesú kjær! aldrei svo vera þér fjær, ad sjái' eg ei sár þín skjær, þá sorg og eymd mig slær.

22. Veit mér eg verdi' og sé, vin þinn og kunninge, þó hverfi heilsa og fé, hjálp mun þá nóg í tje.

23. Eg fel í sérhvert sinn, sál og lík-ama minn, í vald og vinskap þinn, vernd og skjól þar eg finn.

48. Sálmur.

Um Kristi sídu sár.

Lagid: Uppá fjallid Jesús vendi.

Ad kvøldi Júdar frá eg færi, til fundar senn vid Pílatum, og þess beiddu' ad ekki væri, øndud lík á krossinum, þvi hátídin var harla nærri; hér svo Ritning grein-ir um.

2. Stríds = mønnum hann baud ad brjóta, beinin þeirra' og svo var gért, heljar = stund þeir hrepptu fljóta, hinir tveir, sem greini eg bert, en Jesúm létu síns lífláts njóta, limina hans ei fengu snert.

3. Strídsmann einn med heiptar hóti, hardlyndur gékk krossi ad, Lausnarans sídu lagdi spjóti, lagid nam í hjarta stad, blód og vatn þar frá eg út fljóti, fyrr var ádur spád um þad.

4. Umhugad er einum Drottni, allra sinna barna lík, í jørdu hér þótt holdid rotni; huggun traust mig gledur slík, hann vill ei týnist bein né brotni; blessud sé sú elskan rík!

5. Gud Drottinn med gædsku rádi, gjørdi Adams sídu af, fríða kvinnu fyrst á ládi, fast hann þó á medan svaf, vaknadur þess ad vísu gádi, og veglegt henni nafn= id gaf.

6. Sofnadur á sinni sídu, sárid Drott= inn Jesús bar, svo ad af vatni' og blódi' hans blídu, bygdist heiløg kristnin þar, nádi' hún edla nafni frídu, nær til himna stígin var.

7. Skoda þú hvernig skírnin hreina, skiljast nú med réttu á, ad vísu jafnan vatnid eina, vor líkhamleg augun sjá, en trúar sjónin svo má greina, Sonar Guds blód þar lítur hjá.

8. Æ! hvad má eg sælann sanna, Sankti Thómás Postula þinn, þá sídu mátti hann sár þitt kanna, sína hønd þar lagdi inn! þú munt ei mér þjádum banna, þad ad skoda, Jesú minn!

9. Allar Jesú ædar stódu, opnadar í kvølinni, dreyra lækir dundu' og flódu, um Drottins líf á krossins tré, nægd af lausnar gjaldi gódu, Guds Son fyrir mig lét í tje.

10. En svo eg skyldi sjá og játa, sanna elsku Drottins míns, vildi hann ekki læstar láta, lífs ædarnar hjarta síns, því er, sál mín! mikil úr máta, miskunsemi Lausnara þíns.

11. Opnar dyr á arkar sídu, inn um gengu sképnurnar, sem sjálfur Drottinn baud med blídu, bjargast skyldu inni þar, fyrir vatnsins flódi strídu, frelsi og líf þeim géfid var.

12. Lífsins dyr á síðu sinni, setur Jesús opnar hér, svo ángruð sála aðstoð finni, øll þá mannleg hjálpin þver, hverr, sem hefir þar athvarf inni, frá eilífum dauða leyst- ur er.

13. Nói um sinn arkar-glugga, upp til himins lítið fékk, haldinn dimmum hrigðar- skugga, hátt þá vatnsins flóðið gékk, svo hann mætti' um síðir hugga, sólar-ljóma hitan þekk.

14. Gégnum Jesú' helgast hjarta, í himininn upp eg líta má, Guðs míns ást- ar birtu bjarta, bæði fæ eg að reyna' og sjá, hrigðar-mirkrið sorgar svarta, sálu minni hverfur þá.

15. Guðs var máttug mildin prúða, Móises þá steinin sló, út til allra Ísra- els búða, ágætt svala-vatnið dró, hresti þyrsta, þjáða' og lúða, þeim svo nýja krapta bjó.

16. Þá sjálfur Guð á Sonarins hjarta, sínum reiði-sprota slær, um heimsins áttar alla parta, útrann svala-lindin skjær, sálin við þann brunninn bjarta, blessun og nýja krapta fær.

17. Vid þennann brunninn þyrstur dvel eg, þar mun eg nýa krapta fá, í þessi inn mig fyllsnin fel eg, fargar engin sorg mér því, sælann mig fyrir trúna tel eg, hún tekur svo Drottins benjum á.

18. Hjartad mitt er, Herrann gódi! hriggilega saurgad mjøg, þvo þú þad med þínu blódi, þess af audmýkt beidi eg, vinni mér bót á mædu og módi, miskunsemin guddómleg.

19. Hjartans innstu ædar mínar, elski, lofi, prísi þig, en hjarta=blód og benjar þínar, blessi, hressi, grædi mig; hjartans þýdar þakkir sínar, þér sé, gædskan eilíflig!

49. Sálmur.

Um Kristí greftran.

Lagid: Nú látum oss líkhamann grafa.

Jóseph af Arimathía, edalborinn Ráds=herra sá, Gydinga svik vid Son Guds skéd, samþykkt hafdi þeim aldrei med.

2. Hann var Lausnarans lærisveinn, lífernis frómur dygda hreinn, Gydinga

hræddist heiptar raun, hélt sig ad Kristi þó á laun.

3. Þessi um kvøldid þángad gékk, þá af Pilató leyfid fékk, ad mætti Jesúm andadann, ofan taka og jarda hann.

4. Jóseph tók strax af krossi Krist, keipti þó nýann lín=dúk fyrst, Nicodemus kom þegar þar, þángad kostuleg smyrslin bar.

5. Jóseph grøf eina átti þar, útkløppud sú í steini var, í aldingardi þar allskamt frá, enginn fyrr daudur í henni lá.

6. Dýrdlega smurdu Drottins lík, dæmin má ønnur finna slík, byrgdu med steini búna grøf, burt gengu strax fyrir utan tøf.

7. María Jakobs módir ein, Magdalena á sømu grein, Salóme einnin sat þar hjá, sáu vors Herra greftrun á.

8. Í þeirra selskap, sál mín blíd! settú þig nidur litla tíd, greftrun þíns Herra gæt vel ad, gagnlaust mun ekki verda þad.

9. Vid Jesú greftrun eg fæ sjed, Jóseph og Nicódemus med; ádur þordu þeir ekki Krist, opinberlega ad játa fyrst.

10. Nú fá þeir næsta nýjann dug, nóga djørfúng og styrkann hug, augljóslega svo allir sjá, elsku, sem Drottni høfdu á.

11. Rjúkandi trúar hørinn hér, helgur Andi svo vidnærer, ljómandi þar af ljósid skín, lífgar hann allt med krapti sín.

12. Huggist þeir nú, sem hjartad deigt, hafa og trúar megnid veikt, bidji um styrk og stødugt géd, stundi og læri Guds ord med.

13. Veit þú, Jesú! ad veik trú mín, vaxi døglega og elskan þín, eblist svo med mér innvortis, ytra gód sjáist merki þess!

14. Annad þú líka merkja mátt, mislíkar Drottni á engann hátt, þó heidurleg sé hér á jørd, holdi útvaldra líkfør gjørd.

15. Mætast Guds Anda musteri, manns var rétt=kristins líkami, því má honum veitast virdíng rétt, vel med stillíng og hófi sett.

16. Erfis-drykkjur og ónýtt prjál, ekki á skyldt við þetta mál, Heiðíngja skikkun heimskuleg, hæfir kristnum á engann veg.

17. Ætíð þá sjer þú sálað hold, sett vera niður í jarðar mold, hriggur þú vert og hugsa bráðt, hér við þú líka skilja átt.

18. Lagt þegar niður líkð sjer, láttú sem dauðinn hvísli' að þér, lángt máské ekki líði' um það, legg eg þig eins í slík-ann stað.

19. Góði Jesú! fyrir greftrun þín, géf þú síðasta útför mín, verði farsæl og frið-söm mér, frelsuð sál nái dýrð hjá þér.

20. Í þriðja máta huggun hrein, hér veitist mér á alla grein; Guðs Sonar hold því greftrað var, greftrun minni til virð-íngar.

21. Helgum Guðs börnum Herrans hold, helgaði bæði jörð og mold; gröfin því er vort svefn-hús sætt, svo má ei granda reiðin hætt.

22. Svo að lifa, eg sófni hægt, svo að deyja, að kvöl sé bægt, svo að greftrast, sem Guðs börn hér, géfðu, sætásti Jésú! mér.

50. Sálmur.

Um vardhalds mennína.

Lagid: Eins og sitt barn, fadir ástargjarn.

Öldúngar Júda annars dags, inn til Pílatus's gengu strax, søgdu: Herra! vér høfum mest, í huga fest, hvad sá falsari herma létst.

2. Eptir þrjá daga (ódt fyrir sann), upprísa mun eg, sagdi hann; vid slíku' er best ad leita lags, lát geyma strax, þessa grøf inntil þridja dags.

3. Máské líkid med leyndum hljódt, lærisveinar hans taki' um nótt, og lýdunum segi þad lyga skin; þá lýtst ei kyn, þó verdi sú villan verri' enn hin.

4. Pílatus víst þeim vardhald fékk, vaktin strax út af stadnum gékk, grøfinni blifu Herrans hjá, og svo til sjá, settu innsigli steininn á.

5. Gydínga hørd var heiptin beisk, hjartans blindleiki' og villan treysk, þeim kunni' ei nægjast kvøl og bann, sem Kristur fann, líka daudann þeir lastu hann.

6. Fordast þú svoddan fiblsku grein, framlidins manns ad lasta bein, sá dau í

hefir sinn dóm med sér, hvert helst hann er, sem best haf gát á sjálfum þér.

7. Gydíngar vildu veita rírd, vors Lausnara upprisu dýrd, en Drottins vald og vísdóms rád, þess vel fékk gád, verk sitt framkvæmdi víst med dád.

8. Hefdi ei vaktin geymt og gætt, grafarinnar, sem nú var rædt, orsøk var meiri ad efast þá, hvert upp réd stá, Drottinn vor Jesús daudum frá.

9. En þeir sjálfir, og er þad víst, upprisu Drottins hafa lýst, þó kénnimenn Júda' af kaldri stygd, kvaldir af blygd, keyptu þá til ad bera lygd.

10. Øll svikrád manna' og atvik íll, ónýtir Drottinn þá hann vill, hans rád um eilífd støduġt stár, og stjórnin klár, slægdin drambláta slétt forgár.

11. Hvíli' eg nú sídast huga minn, Herra Jesú! vid legstad þinn, nær sem eg gæti' ad greftrun þín, gledst sála mín, skélfíng og ótti daudans dvín.

12. Sektir mínar og syndir barst, sjálfur þegar þú píndur varst, uppá þad dóstú, Drottinn kjær! svo kvittudust þær, hjá'tad því nýjann føgnud fær.

13. Þú gróffst þær niður í grøf með þér, gafst þitt réttlæti aptur mér, í hyssins djúp, sem fyrispáð finnst, þeim fleygðir innst, um eilífð verður ei á þær minnst.

14. Svo er nú syndin innsiglud, ydrandi sála kvitt við Guð, eilift réttlæti uppbyrjað, í annann stað, trúuð manneskja þygg- ur það.

15. Dauði þinn, Jesú! deyði hér, dár- lega holdsins girnd í mér, grøfin þín hylji glæpi mín, fyrir Guðs augsýn, efli mér styrk upprisan þín.

16. Stein=þró míns hjarta' úthøggvin sjest, heilagur Andi vann það best, líndúk trúar eg læt í tje, minn Lausnare! ylmandi smyrsl ydranin sé.

17. Svo finni' eg hæga hvíld í þér, hvíl þú, Jesú! í brjósti mér, innsig'i' hei- lagur Andi nú, með ást og trú, hjartað mitt, svo þar hvílist þú.

18. Dýrð, vald, virðing og vegsemd hæst, vitska, makt, speki' og lofgjørð stærst, sé þér, ó Jesú, Herra hár! og heiður klár, Amen! Amen! um eilíf ár!

Þrír adrir

Píslar-Sálmar,

kvednir af ødrum.

I.

Lagid: Sæti Jesú! sjá oss hér.

Daudans þúngu kramin kvøl, á krossi hángir Jesús bídur. Frelsarinn, svo brædra bøl, bætti þjákast píslir hrídum. Eilíf gædskan út hann gefur, ansa kveinstaf Sonar tefur.

2. Æ! hans hjarta sáru sorg! sér hvers vinar huggun sneyddur, leid hann fyrir allra ørg, afbrot, smádur vard og deyddur. Himna skál hann hlaut afdrekka, hann svo fengi' oss Gudi þekka.

3. Hverr fær kvøl íhugad þá, svo hjarta vikna þess ei mætti, og þó lída sekann sjá,

synda-þúngu refsíng ætti; en, hár líður heilagleiki; hjartað kløkkni, raustin veikist!

4. Hann leið fyrir heimsins synd, háðúng, undir, bønd, kvalræði. Hann, sannnefndur lífsins lind, létst á tré við dauðans mæði. Fús hann dó og fól sinn anda, Føðurs, hlýðinn, geymslu handa.

5. Góði Jesú! géf að mér, gleymist síst sú elskan megna, er saklausum þrýsti þér, þetta' að líða mirna vegna! minníng krossins kvalar þinnar, kostnað votti lausnar minnar!

6. Géf eg mína gráti synd, géf eg meður varúð fagni, friði og sæld; þín sorgarmind, sí-áminni best hvað gagni! eg varð keyptur; æru' og sóma, allt skal mannkyn Jesú róma!

7. Virðstu' af náð mér liðsemd ljá, að líkjast þér og fylgja hraður, þér, sem létst mig lífi ná, lifa trúr og deya glaður! hátt þig prísa' um heiminn víðann, heiðra nær ég dey og síðan!

8. Það, Frelsari! vonar víst, vonar æ þinn endurleysti. Þú óvirðir veika síst, von, sem styrkja þér eg treysti; þegar

fjør í dauda dvínar, Drottinn! medtak sálu mína!

II.

Lagid: Adams barn! synd þín svo var stór.

Réttláti Gud! ransaka mig, reyn hjarta mitt, eg kém fyrir þig; sjá! hvert eg heils er hugar, þá hugsa' um þína hjartans kvøl, heitustu ást og písla bøl, sút mína sálu bugar; Herra! þín písl mín heilsa sé! hvílík miskunar stórmerke, vindtist þú verøld sýna! hvenær hef' eg nóg hugleidt þad? hvenær best, sem gat vegsamad, af allri sál elsku þína?

2. Fridar = høfdíngi, hetja, rád, hins Hærsta kraptur, af Guds nád, herklæddist holdi' og blódi; heims synda = fórn svo ordinn ert, á sál flekklausri lítur snert, af eilífra eymda flódi; þinn vinur sá þig sveik, er nær, sorg og ángist þitt hjarta slær, tekst upp Guds reidi tími, þér hugfellst, písl þig helvítsk skér: hjartans Fadir! ef møgulegt er, bikar sá burtu rými.

3. Sárheitt blóð verður sveiti þinn, þú sár = þjakast og máttfarinn, til jarðar þér fløtum fleygir; þú, Son hins Hæsta! bljúgur berst, þín bæn af ofraun þá þú skérst, ítrekuð heyrist eigi. Af Guði' í stríði storktur þú, til straffs endalauss fannstu nú, eilífðar ógn þig hræðir, sekt manna hlóðst þig sjálfur á, í syndugra hendur gafst þig þá, guðlegu með þol= gæði.

4. Þú, Guðs réttláti' og sanni Son! sjálfur barst íllvirkjanna laun, saklaus og sannheilagur, svo var það fyrri fyrispáð, framkom nú Drottins hjálpar = ráð, vor friðar = og frelsis = dagur! íllþýðið þyrsti í þitt blóð, offsann þín guðdóms dygð af stóð, svo frelsast sálir kynnu; jeg þinn morðíngja játa mig, Jesú! því allra synd á þig, hlóð Guð, svo frið vér finnum.

5. Allt til þræls mindar auðvirðtist, en guðdóms dygða = skarti lýst, æ er þitt ástar = hjarta; þolir svo hatur, háð og

smán, hørmúngum, eymdum fullur, rán, matst ekki mind Guds hjarta; þig, sem Gud hét oss, sáum vér, samt ekkért er oss lýsti' á þér, ei mind né fegurd fríða, fyrir þér, ó Gud! athvarf mitt! andlit þeir jafnvel byrgja sitt, sátimáls børn sjálf þig níða.

6. Offur það sem Guds eilíft ráð, á lyktað hafði, hvert hans náð, hlód med harmkvælum vorum, fyrir misgjørdir fólksins þíns, fyrir sekt brotlegs mannakyns, kvalræ um kraminn sárum; í saklevsi þínu þegjande, þreytir þú veg ad krossins tré, sem lamb það slátursbídur; fús, líkt sem hetja hugprúdust, hels neyd, sem oss var maklegust, af ást til vor aumra lídur.

7. Eg mátti telja mín øll bein, minar hendur þeir hafa med flein, og fætur gégnum grafið; feitir umkríngdu uxar mig; ómildra hópur gladdi sig, sína vild sjed ad hafi: eg hrópa, en mín hjálp er fjær, þeir hæda mig, sé hann

Gudi kjær, hann klagi, hjálp mun kanna! madkúr eg, ekki madur er nú, mig í daudans dupt leggur þú, spott lýdsins, spé mannanna.

8. Bráð kvalaranna eg ordinn er, eg hrópa, þú ei svarar mér; mig yfirgéfa allir; þjøkudum, sár þá þorstinn var, þeir rétta mér til svølunar, beiskt edik blandad galli; sem vax mitt hjarta' er sundursmelt, svo sem vatni er mér úthellt, mín ángist er þeim gledi: því yfirgafstú þjóninn þinn, þraut=mæddann, ó Gud minn! Gud minn! af sálar súru erfidi.

9. Þú hneigir nidur høfdi þín, hrópar: fullkomnna borgun mín; þú deyr, jørd døpur titrar; erfídi hef' eg aukid þér, ó Drottinn! skélfdann hug eg ber, um písl þína þenki bitra, hvad er eg, frelsi ad fékkstú mér? æ! fengi' eg heitast þakkad þér, sjá Drottinn! vægd mér sekum; þín hjartans ást skal hvetja mig, ad hlýdnast þér, svo aldrei þig, særi med syndum frekum.

10. O! hvílík písla eilífra, eptirbíð mun þeim torþýna, sem forsmá forþénun þína; þeim sem ei stunda' í sannri trú, senda ástsjøf að þekkjast nú, til þýngra dóms þíns er pína; synda = þjónum er sífeldt þig, með syndum smána', en játa sig, forþénun þinni treysta; hverr orð þín smáir elskar síst, hverr ei þig elskar dæmist víst, kvøl þín hann kann ei hreysta.

11. Þú hefir heitið hjástoð mér, til helgunar svo eg í þér, ávøxt staðfastur færi; þín heiløg písl mig huggar ein, hvenær sem synda banvænt mein, samvitsku hrædda særir; gjør mig brennandi' í bæn og trú, bind mig í elsku við þig nú, þitt dæmi géf eg geymi; veri þín kvøl mín vørn í neyð, í velgengni stoð, hlíf í deyð, og huggun efsta' í heimi.

III.

Lagið: Hjartað, þánkar, hugur, sinni.

Ó minn Jesú! øll þín pína, alla sefar hrigð og neyð, huggast eg, þá hørmúng

þína, hugsa um og beiskann deyd; til lausnar allt því leidstú mér, lát mig aldrei gleyma þér! þér, sem syndasekt barst mína, saklausann þá létst þig pína.

2. Ef mér flýgur synd í sinni, svikult mín ef freistar hold, þú æ sért mér þá í minni, þar vid krossinn stódst á fold, hædd-ur, kvalinn, hatadur, huggun vina ør-sneyddur, fjøtur synda' eg fæ þá slitid, og fullur viknun til þín litid.

3. Heims ef lyst mig glisleg ginnir, glæpa fram á breidann veg, gjálífis ad glaum' eg sinni, gédhraustur, nei, segi eg; heims lyst Jesúm hengdi' á tréd; hins réttláta kvaldi géd, burt holds lyst úr brjósti mínu, bjó hún Lausnaranum pínu.

4. Ef mér ógnar ótti' og mæda, eg þá Jesú! med þér líd, mig þau ekki megna' ad hræda, minnist eg þitt dauda stríd, þitt mér kénndi þolugt géd, þolinmæd' ad sigra med; æ! eg vil þér eptir feta, ebl mig bædi' ad vilja' og géta.

5. Og þó hel á fund minn feri, fullöruggur samt er eg; þú, mín vernd og minn Lausnari, máttir gánga sama veg; og þú vegsemd ávannst þér, en fékkst stad tilbúid mér, í þíns Födurs fridar ríki, finnst þar ekkért böl né sýki.

6. Jesú! sál opt minntú mína, ad minna vegna blód þitt rann, kross þinn, daudi, kvöl og pína, kvittun synda' og lausn mér vann; þá skal öll mín æfistund, offrud þér; en hels vid blund, þig mitt andvarp effta prísa, upp til dýrdar holdid rísa.

